

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta . . . 13.—
za četr leta . . . 6·50
za en mesec . . . 2·20
za Nemčijo oseletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta . . . 12.—
za četr leta . . . 6.—
za en mesec . . . 2.—

V upravi prejemam mesечно K 1·90

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
— sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 8. —
Avstr. poštna bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Juriju Biankiniju.

Hrvaški dalmatinski liberalci so izdali na svoje volilice ta teden volilni oklic, katerega so podpisali razni strankarski politiki, med katerimi se sveti tudi ime dalmatinskega duhovnika, znanega političnega frazerja Jurija Biankinija.

Ta oklic, s katerim se je takozvana »hrvatska stranka« upregla v svobodomiseln voz brezverskega liberalizma, pomeni tako nečuveno žaljenje S. L. S., kateri pripada po ogromni večini vse slovensko ljudstvo, da najodločneje protestiramo in zavračamo neosnovane in neutemeljene laži, ki jih prima na ta oklic. Oklic, ki so ga označili dalmatinski katoliški listi za »vrhunc brezstidnosti in najgrji insult verskih svetinj Hrvatov in Slovencev«, se glasi na onem mestu, ki govori o Slovencih, tako-le: »Zato moramo vsi, ki verjemo v boljšo bodočnost našega naroda in ki mu jo tudi zagotoviti želimo, v tesnih vrstah odbiti drzen poskus, ki meri na to, da nopravi našo zavedno Dalmacijo za hlapca one temne organizacije, ki je okužila in zasužnila naš bratski slovenski narod. To zahteva korist naroda in njegova čast.« Tak infamen oklic si je drznil podpisati katoliški duhovnik Jurij Biankini, o katerem ne vemo drugačega, kakor da govorí kilometre dolge govore v dunajski zbornici in da se vedno brati s slovenskimi liberalci. Duhovnik, ki je to podpisal, ni vreden, da nosi to ime in narodova čast in korist zahtevata, da čim prej ko mogoče izgine iz političnega življenja. Podpis Biankinijev na tem oklicu pomeni izdajstvo interesov katoliške cerkve in obenem tudi konec Biankinijevega političnega pustolovstva.

Mi smo okužili slovenski narod? Na kak način? Ali ni bil vedno naš prvi in zadnji namen, ki nas je vodil slovenski narod veren ohraniti in ga braniti proti mednarodnemu brezverstvu in svobodomislu, katerega so slovenski liberalci med ljudstvo zanesli? Kako lepo cvete med nami versko življenje, raste katoliška zavest in se širijo verske organizacije. Seveda duhovnik Jurij Biankini nima za prospeh verskega

in nravnega življenja nobenega smisla, on se raje brati s slovenskimi liberalci, ki pišejo, da je krščanstvo »strup iz Judeje«, njegovo srce gorko bije za ljudi, ki so pisali, da je bila portugalska revolucija »luč iz zapada« in ki pravijo, da je misel na posmrtno življenje bedarija. Ni ga nauka katoliške cerkve, ki bi ga slovenski liberalci ne umazali in verske resnice, ki bi je ne tajili. In tem ljudem, ki so že toliko nevere in nenavnosti s svojimi časopisi med naše ljudstvo zanesli, Biankini simpatizira, našo borbo proti tem ljudem pa imenuje kugo in zasužnenje. To je tak cinizem, da ga je težko označiti. In to podpiše duhovnik, nekak voditelj dalmatinskih Hrvatov, ki bi mu morala biti ohranitev verskega in nravnega čuta hrvaškega ljudstva najsvetjeja dolžnost. Ta zveza Biankinijeva s slovenskimi in hrvatskimi liberalci ima tako očiven protikatoliški temelj in značaj, da ga ne more nihče utajiti. Mi smo torej okuženi, z nami torej nobenega stika, ker kuga je nevarna bolezen; vse nekaj drugačega je pa dr. Smoldaka, Ivan Hribar ali celo dr. Masaryk, kateremu hrvaški liberalci doli v Dubrovniku sedaj podoknice napravljajo. Ti može so uzor in ideal, pred katerimi Juraj Binakini svoje kadilo zažiga.

Mi smo narod zasužnili? To frazo je pobral Juraj iz naših liberalnih listov, ker on našega naroda itak drugače ne pozna, kakor iz teh dokumentov. Mi smo narod osvobodili liberalnega terorizma in oderušta! S ponosom lahko rečemo, da je naš narod na jugu upoštevaje njegovo majhno število in majhne gospodarske sile najbolj napreden in najbolj izobražen med vsemi drugimi! In to je naše delo! Naš narod šteje na stotine gospodarskih zadrug, ki so ga osvobodile gospodarskega suženjstva in ga oprostile vezij, v katere so ga okovali liberalni magnati. Kar se pa tiče izobraževalnega dela in društev, ki goje prosvetno omiko in izobrazbo, se pa lahko kosamo z vsemi narodi v Avstriji.

Da, mi smo svobodni, ker smo se oiresli liberalnega terorizma in ker nočemo biti hlapci jalovega svobodomislu, v katerega hoče Juraj Biankini upreči hrvaški narod v Dalmaciji. Na naš narod ni legla tema, k nam hodijo pametni ljudje, da se kaj na-

uče, pač pa je legla tema na Biankinijeve oči, da luč s temo in dan z nočjo zamenjava. Pač pa so bili liberalci tisti, ki so dosledno vsakemu našemu delu nasprotovali in ga razdirali. Zato je ono namigavanje o temni organizacijski samo škandalozna nevednost, katera diči može, ki so tisti ničvredni oklic izdali.

Juraj Biankini, katerega je njegov škof Puličič zaradi njegovih izpadov v oklicu na katoliško politiko suspendiral, se sklicuje v zadnji številki »Novega Lista«, na znanega škofa Bonamellija, češ, da je treba cerkev in politiko ločiti. Škof Bonamelli je pameten mož in ko bi Juraj Biankini njegove spise pridno študiral, bi tistega famoznega oklica nikdar ne podpisal. Škafa Bonamellija je treba samo prav razumeti in tolmačiti, pa ne tako, kakor ga naši liberalci in pa Juraj Biankini. Stanje katoliške cerkve v vseh evropskih državah nas uči, da kjer niso katoličani politično organizirani, kjer ni nobene politično - katoliške organizacije, tam nima tudi cerkev nobenih pravic in je prava mržnja brezverstva in svobodomislu. Tako je na Francoskem, na Portugalskem, v Španiji in tudi v Italiji. Cerkev se danes ne more več naslanjati ne na vladarje, ne na svojo diplomacijo, ampak na Boga in na katoliško organizirano ljudstvo. Čimveč zastopnikov ima katol. ljudstvo v merodajnih zastopih, tem večjo garancijo ima tudi cerkev, da bo svoje pravice in delovanje nemoteno vršila. Ti motivi so tudi bili, ki so vodili naše cerkvene kneze, da so našo politično organizacijo vedno podpirali in slovensko ljudstvo nanjo opozarjali. In to politiko, katera se je vedno izkazala v korist in blagor naroda, imenuje Biankini »okuženje naroda!«

Prav je, da se je enkrat v Dalmaciji zjasnilo. Upamo, da bo ta oklic, kateri naj bi kot vodilno geslo zbral ves hrvaški liberalizem in ga v letosnjih volitvah k zmagi dovedel, postal grobokop dalmatinskega liberalizma in svobodomislu. Tako kruto žaljenje in blatenje katoliške misli med Slovinci in Hrvati ne sme ostati brez odmeva v naši politični javnosti! Mi smo z našimi liberalci že obračunali, isto naj store naši prijatelji z dalmatinskimi liberalci v prvi vrsti z Jurajem Biankinijem! Vsa katoliška javnost v Dalmaciji mora v očigled take prednostnosti enoglasno vzklikniti: Juraj Biankini proč!

dami, ovenčanimi že ne več z gozdovi, temveč z zoblčastimi vrhovi.

Približal se je večer. Ker Beso ni še ničesar jedel od jutra, je začutil glad in se sklenil oddahniti. Sedel je k zvonkemu potočku, ki je veselo žuborel med kamenjem, napisil se njegove hladne vode, sklical malo čredo okrog sebe in si marljivo pričel tolažiti glad, pri tem pa si je zamakal grižljaje z vodo.

Ko se je najedel in oddahnil, je postal še bolj vesel in dobre volje. S posebno zadovoljnostjo je pogledal na svoje noge, obute v popolnoma nove kalabane¹, ki mu jih je pred kratkim podaril očka. Dolgo se je radoval deček krasnih kalabanov, nato pa je vzpel od njih pogled dalje in višje ter začel razgledovati široko sliko obkrožajočih ga gorā.

A med tem se je naglo bližala noč. Celo nebo se je iskrilo in blestelo žarkih zvezd. Kot bleda, v neizkončnost razlita preproga, se je vlekla rimska cesta in z blestičim, trepetajočim ognjem so gorele tri zvezde — Orionov pas. Naokrog je bilo vse tiho. Le od časa do časa je zavaloval lahen veterček, božal lice dečkovo z nežnim laskanjem in komaj slišno je bližu žuborel potoček. Koze so mirno spale.

¹⁾ Mehko obuvalo, narejeno iz celega kosa strojene kože.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petitrsta (72 mm)
30 vinjarjev.

Izhaja:
vsak dan, izvzemali nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Vzdržema navzdol.

(Iz učiteljskih krogov.)

Odkar so proglašili liberalni učiteljski kolovodje Zaveze avstrijskih jugoslovanskih društev za strankarsko organizacijo, pada nje ugled leta za leto. Z imenovanjem Hribarja in dr. Tavčarja častnim članom, so menili Dimnikarji in Jelenčevci zainteresirati slovensko javnost za sveto učiteljsko stvar. A se jim ni posrečilo. Par proteževje je sicer uživalo naklonjenost višokih gospodov, a učiteljsko vprašanje se ni pomaknilo za liberalne ere niti za korak začrtanem cilju. To prizna danes najzagrizejši učiteljski jutrovec.

Z liberalno stranko vred pozabilo je učiteljstvo na mase naroda. Liberalno učiteljstvo ni hotelo poznati ljudstva, omalovaževal ga je v šoli in izven nje, sploh pri vsaki priliki. Liberalno učiteljstvo je nasprotovalo našim po vsej deželi zrastlim zadružam. Hotelo je v svoji brezmejni kratkovidnosti gospodarsko z vso silo preprečiti osamosvojitev malega kmeta, ne služeč, da izgublja tako zadnjo trohico simpatije poštene slovenske kmetske duše. Nahujskano po liberalnih mogotih je oblivalo duhovski stan z gnojnicu. In uspeh? Danes stoji slovensko liberalno učiteljstvo brez vsake moči in vpliva, umazano samo od nog do glave na kupu gnoja s svojim »Jutrom« vred in s strahom v srcu pričakuje ljudske sodbe in obsodbe. Kako dolgo še ne bo spoznao slovensko liberalno učiteljstvo, da je izšlo iz krščanskega ljudstva in zanj. Kako dolgo bo s svojim bedastim delovanjem poglabljalo že itak široko zevajoč propad, ki ga loči od ljudstva? Kako dolgo se bo, zastrupljeno pod krinko stanovske organizacije po brezvestnem časopisu odtujevalo veri svojih očetov?

Z vsako glavo skupčino se liberalno učiteljstvo oddaljuje masi naroda za kilometre. Tudi letos ne kaže boljše. Zborovali bodo v Trstu. Z ladjo se bodo vozili o Binkoštih zavezarski skupščinarji po morju, pa pili bodo in se nekoliko zavrteli. Na programu letosnje skupščine so dali namreč tudi ples. C. kr. ravnatelj Schreiner je čutil potrebo, da podpira liberalna učiteljska stremljenja. Zavezarija ne bo rešena z njegovim referatom, istotako ne vprašanje o »šolah delavnicah«. Liberalno učiteljstvo ne bo imelo pri ureditvi šolskega vprašanja na Slovenskem nobene besede. Vsi »učeni« referati Zavezarije so plju-

Tudi Beso je krepko zasnival ...

II.

Prvi solnčni žarki so, pekoče poljujevajo Besova lica in vrat, zbudili dečka iz sladkega spanja. V čistem gorskem zraku mine zaspanost naglo. Beso se je veselo dvignil s samotnega ležišča, ozrl se na vse strani in ko je zagledal svoje koze, ki so odšle že daleč naprej, je hitel po drobni, vijugasti stezi, ki se je vedno bolj zožala. Šel je dolgo, in vedno bližje se je blesketala pred njim ledena čepica Eljbrusa, toda koze so bile še daleč. Beso se je ozrl. Šele sedaj je spoznal, da je zablodil v popolnoma neznano okolico. Z vseh strani so se kakor velikani na straži dvigale v neprodirni steni skale, silne pečine, globoke soteske. Deček je dobro poznal svoje gore, a tu ga ni bilo še nikoli. Postalo ga je groza.

»Kam sem zablodil?« mu je sprelel po glavi. »Kako najdem pot domov?«

Beso je obstal in začel prisluškovati. Globoka tišina je kraljevala v gorah. Toda glej, neki čudni šum, nato lahen šepet se je dotaknil njegovega sluha. Zatrepetal je in se podal naprej. Minuta je pretekla v mučnem pričakanju; naenkrat je razločno zasljal presunljiv krik, težko človeško stokanje, zopet in zopet iznova ...

LISTEK.

L. F. Čerskij:

Mali pastir.

Osetinska legenda. — Prevedel V. F.

I.

Zarko jesensko sonce je plavalo visoko na temnosinjem nebu in radošarno oblivalo z navpičnimi žarki gorske hrste Kavkaza. Po ozki stezici, ki se je v čudovitih serpentinah vila po nepravilnih pomolih strmega globoka pobočja, je bodro in veselo šel pastirček Beso s čredo črnih, belih in temnordečih koz. Bil je črnoch, silno zagoren deček okoli dvanaestih let, močan in prebrisani, pravi sin veličastnih, druge na drugo naslanjajočih se gora, ki so ga obdajale od vseh strani. Bil je najmlajši v družini in prejšnji večer so mu starejši zapovedali zjutraj oditi v gore koze past. Neposlušen jim ni mogel biti in zato je vstal zarana, se umil, oblekel, vzel s sabo v vrečici nekoliko svežih gibanic, ki mu jih je še prejšnji večer pripravila skrbna mati, košček sira ter jo mahnil po znani poti, ki se je pričela tik sela ter se vedno višje in višje vila v gore. V gibčnosti se je skušal s kozami, skakal preko prepadow ter včasih splezal celo na skoro cisto

navpične stene. Slaba volja, s katero je odšel od doma, ga je skoro popolnoma minila ... Ljubil je svoje gore in radostno mu je bilo pri srcu, ko je skakal in se plazil po pečinah, veselo mu je bilo preprevati zvonke pesmi, katerim je mirno odgovarjal gorski jek.

On ni čutil utrujenosti in tudi ne znoja, tembolj, ker je bilo na tej visokini, na katero je sedaj dospel s svojo čredo, mnogo hladnejše nego dol pod vznobjem gor. Čisti, prozorni zrak je vzbujal njegovo veselost; zdaj inzajdaj je z daljnih snežnih vrhov, ki niso nikdar odložili svoje ledene praznične oblike, zavelen z mehko svežostjo. Nad stezo, po kateri je šel Beso, je med sočno travo žarko rdečel purpurni poljski mak, na gibkih bilkah so se zibali beli in rumeni zvončki in prijetno so duhete pisane gorske cvetke. Višje je vse obrizgana od jutranje rose razpenjala dobroletovina po grmovih rdeče grozde, a v senci širokih listov se je koketno skrivala krasna mušnica. Še višje so ponosno pošumevale s krepkimi vejami in gostim listjem platane in bori in nad njimi je kot ozka, lazurna ploskev ležalo globoko, sinjemodro nebo.

Stezica, po kateri je stopal Beso, se je obrnila v globoko sotesko, spustila se k potoku, zvijala se po debelem kamenu in pripeljala dečka v čisto neznan kraj med divjimi in golimi grama-

nek v morje, to je treba povediti, da si ne bo kdo kaj domišljeval v Trstu.

Slovensko ljudstvo si bo v sporazumu s krščansko mislečim učiteljsvom napravilo izvrstno šolo. Zavezari naj le urejujojo šolsko vprašanje tam ob bregovih Jadranskega morja magari do sednega dne. Slovensko ljudstvo jih bo lahko pogrešalo vsaki čas brez najmanjše škode.

Volivci v Školjeloškem okraju.

Dne 13. junija t. l. se vrši volitev poslanca v državni zbor. Ker je za to volitev zapovedana volivna dolžnost, bo moral vsak osebno voliti!

Ta volitev je velikega pomena. Zatorej oddajte, volivci, svoj glas le takemu možu, ki bodo tudi z vso vnemo in neustrašeno zastopal Vaše koristi.

Volivci! S katero stranko bomo volili dne 13. junija? Ali s krščansko, ali z brezversko?

Ne gre se za osebo, gre se za stranko! Kot vedno, so tudi to pot liberalci postavili tako imenovanega samostojnega, neodvisnega kandidata. Kot stranka si ga ne upajo postaviti, ker dobro vedo, da noben zaveden krščano misleči kmet ne more z brezversko stranko voliti. Ampak čudno je, da bodo tega samostojnega neodvisnega kmeta vsi liberalci volili!

Volivci, volite od liberalcev neodvisnega kmeta, ki Vam ga je postavila Slovenska Ljudska Stranka! Ne dajte se motiti! Z viti in zapečljivi liberalci so postavili za kandidata istega imena, kakor krščanska stranka, da bi Vas zmotili. Naš kandidat je

Franc Demšar,

deželni poslanec na Češnjici.

On je doslej pokazal v parlamentu in v odsekih, da je delaven, priden in veden k mečki zastopnik. Kot kmečki zastopnik uživa ugled v zbornicu. Kot član m očne stranke bo za svoje volivce lahko mnogo storil, med tem ko bi bil liberalec brez m oči.

Ne volite liberalca, ki se niti ne upa pokazati na shodu, ne kupite mačka v žaklju! Vsak glas, ki ga dobi brezverska stranka, je največja sramota za slovenskega kmeta! Kateri kmet bo volil s stranko, ki mu je največja nasprotnica, ki ga zaničuje in sovraži vse, kar je ljudstvu slovenskemu sveto, kateri kristjan more voliti s stranko, ki blati, psuje in zamehuje vse, kar je v zvezi s sveto vero, kateri Slovence more držati s stranko, ki je bila deset let zvezana z Nemci, da je teptala pravice našega kmeta?

Volivci, dne 13. junija v ssi na vojšče in vrzite oblačila stranko, ki je največja škodljivka in sramotilka slovenskega ljudstva!

Z Bogom za slovensko ljudstvo!

Katoliško politično društvo za škofješki okraj.

Pismo iz Prage.

Jubilej »Hlahola«. — Iv. Vojteh. — Odkritje Smetanove spominske plošče. — Ljubljanski »Slavec«.

V dnevih od 13. do 17. maja je slavljen češki »Hlahol« svojo petdesetletnico.

Beso je bil blag deček. Pomislil je, da je to bržkone kak človek, ki je zahodil v gorah, zgrešil pravo stopinjo in strmoglavlil z visočine ter stoka. Pribliškoval je in se je prepričal, da ječanje prihaja iz sosedne skale. Nato je brž pohitil na pomoč ter se previdno izogibal pečin, da ne bi zdrsnil v prepad.

Glej, tu je skala, a v njej globoka razpoka. Tam je temno kakor noč in iz tega mraka prihajajo kriki in ječanje.

Beso ni dolgo premišljeval, ampak se je spustil na kolena in se skril v razpoki. Nekoliko minut se je plazil po temi, naposled pa se je začutil v obširni jami, ki je bila na vrhu razsvetljena.

Komaj je prestopil njen prag, ko se mu je nehote iztrgal iz prsi krik globkega osupnjenja. Sredi jame, ravno pod odprtino, odkoder se je razlival vanjo svit, je ležal, prikovan na velikanski skali, prekrasen mladenič. V njegovih jasnih, modrih očeh se je izražal obup; odmev njegovega ječanja in ihtenja se je tužno razlegal po celi jami; svilnato-zlati kodri so mu v neredu padali po mogočnih plečah; robovi purpurnega, z zlatimi slikami obšitega plašča so pokrivali telo. Napenjal je vse sile, da bi raztrgal verige; toda te so le zamolkl zvenele in se niso hotele udati.

Beso je stal vznemirjen ter gledal na čudovitega jetnika, ko se je hipoma začul nad odprtino strašen šum, kakor od težkih peruti, in prikazal se je velikanski kragulj. Zletel je s silno težo v jamo, vrgel se mladeniču naravnost na

co. Z imenom tega praškega društva je združen kos narodne češke zgodbivne. Porodil se je v šestdesetih letih za preporoda češkega naroda »Hlahola«. Umetniška beseda in druga narodna društva nas spominjajo živo na to dobo. Popisovati pomen »Hlahola« bi večelo predaleč. Ni bilo nobenega podjetja v Pragi, nobenega važnega dogodka, kjer bi manjkal »Hlahol«. Naj je bil vesel ali žalosten dogodek, povsod so zvenele pesmi jubilanta »Hlahola«.

»Hlahol« je dajal s svojim velikimi osobjem skladateljem priliko k velikim zbornim skladbam in njihovemu proizvajanju. Umrlmu Knittlu se je posrečilo, združiti z moškim zborom tudi ženski in le tako je bilo možno proizvajati prva dela zborne literature, da oménim samo Beethovenovo »Missa solemnis«, Berliožov »Requiem«, Lisztovega »Kristusa« ali domača češka dela Dvořáka, Tibicha, Bendla, Klička itd.

V tej smeri si je pridobil »Hlahol« neizmernih zaslug in želeti je, da pojde po tej poti vedno višje.

»Hlaholjevo« geslo ima posebno danes važni pomen. »S pesmijo k srcu, s srcem k domovini,« to je potrebno danes ravno tako, kot pred petdesetimi leti. Jubilej se je začel v soboto s slavnostno predstavo Smetanove »Libuše« v Narodnem gledališču, pri kateri je prišlo pod vodstvom šefa opere K. Kovačevica to slavno delo do popolne veljave. Bilo je navzočih mnogo slovanskih gostov.

Nedelja je bila posvečena jubilejnemu koncertu, v katerem se je proizvajalo s ceno obdarovano delo sedanjega »Hlaholovega« zborovodja Adolfa Piskáčka, »Iv. Vojteh«, dramatska legenda v petih delih na besede Jaroslava Vrhlíkého. Ta široko zasnovana skladba obsegata mnogo lepe godbe, zlasti zborovi deli so izvedeni z marljivostjo in ljubezni. Zbor se je zavedal svoje naloge ter pel z navdušenjem, ravnotako so se odlikovali solisti.

Glavni slavnostni dan je bil v tork, na praznik svetega Janeza Nepomuka. Dopoldne se je vršil občni zbor »Hlahola«, ki se ga je udeležilo mnogo gostov in delegatov. Nato se je vršil imponantni obhod pevcev k hlaholskemu domu na Rirgrovem obrežju, kjer se je odkrila spominska plošča B. Smetane, enega izmed prvih zborovodjev »Hlahola«.

Po tej slavnosti se je vil obhod s številnimi praporji na čelu na Staromestni trg. Dr. Groš je govoril o programu in delu »Hlahola« ter mu izročil častni plaket Suchardov v trajni spomin. Nato so zapeli vsi pevci »Kje dom je moj«.

Popoldne in zvečer je bila zabava na Žofinu.

O tem jubileju pišem obširnejše zato, ker so bili zastopani razvzen drugih slovanskih narodnosti tudi Slovenci po »Slavcu«. Kako da je reprezentiral ravno »Slavec« slovenske pevce, je drugo vprašanje, ko je vendor povdral dr. Motelj v svojem govoru pred rotovžem, da hoče združiti »Hlahol« brez političnih ciljev vse vrste brez ogleda na prepričanje. Sicer pa »Slavec« nastopa ne moremo imenovati srečnega. Dasi piše »Slovenski Narod« o velikih zaslugah, ki so si jih pridobili ljubljanski »Slaveci« s svojim izle-

prsi in začel trgati njegovo belo, nežno telo s svojim orjaškim kljunom. Svetla kri je pordečila tla; obupni kriki so napolnili jamo.

Beso se ni mogel vzdržati, planil je na kragulja in ga začel odganjati od mladeniča. Kragulj je obrnil glavo, zčudeno pogledal na dečka s svojimi zlimi očmi, — ter zamahnil s peruticami, počasi splaval na vrh in odletel iz jame.

III.

Beso se je zavedel. Prekrasni mladenič je z blagim pogledom zrl nanj in žarek nade in sreče se je iskril v njegovih čudovitih očeh. Sedaj že ni več ječal, nehal se je premetavati in zdelo se je, da z napeto pozornostjo in radošto zre v pošteni obraz prišlecev.

»Bog te blagoslov, dobr deček,« je izpregovoril in zvok tega glasu je segel Besu globoko v srce: »tvoj prihod me je kot na mig rešil muk in mi prinesel nado. Ako mi želiš dobro, me moreš odrešiti brezkončnega trpljenja; zato ti podarim vse, kar vidiš tukaj.«

In ko je Beso obrnil pogled na zemljo, je zapazil, da so bila tla posuta z zlatom, srebrrom in raznimi dragocenimi stvarimi.

»S čim ti morem pomagati, bačno?« je vprašal Beso. Čigar srce se je

) Batono — gospod. Ta naslov imajo tudi carji in vladarji. Batonovski je čarski brat ali sploh carski potomec.

2

tom v Prago, je prišel nepristranski poslušalec do drugačnega prepričanja. Najsrečnejši nastop so imeli »Slavci« brezvomno na kolodvoru pri sprejemu. Od tedaj pa so padali njihovi uspehi dan za dnem. V nedeljo so peli že samo srednje dobro in ko so se oglasili za njimi Poljaki in Hrvati, je bilo opažati veliko razliko posebno nasproti Poljakom, ki so naravnost čarali s svojo eksaktnostjo. V torek pa so naravnost diskreditirali slovensko pesem pred češko javnostjo, to je bila splošna sodba navzočega slovenskega občinstva. Nehote se vprašamo, kaj je krivo tega poraza, kako je možno, da so po dolgi vožnji peli prej bolje ko pozneje? Odgovor je lahek in popolnoma umljiv, samoposebi umljiv poznavalcu praških razmer, za poznavalcu praških pivarov. Spomin na praško pivo bo menda najlepši spomin naših »Slavčkov«, ki niso hoteli pokazati samo, da so »mojstri« v petju, temveč tudi v pitju. Mesto lovorcev venca so ponesli domov ogromnega mačka in zavest, da so vezli, ki jih vežejo s češkimi pevci, posebno trdne, odkar so jih vezali skoraj celo noč pri »Fleku«.

Liberalna agitacija na Dolenjskem.

+ Ribnikarjev shod v Doberniču.

Liberalci dobro poznajo terdnjava S. L. S. v Doberniču. In vendor se je ta pomarančar Ribnikar predzrnil priti tudi med naše zavedne, katoliške kmetje. Hoteli so izrabiti nevesele domače razmere, pa je hotel Ribnikar ribariti v kalnem. Pa ni šlo! Tako strahovitega poraza menda še noben kandidat na vesoljnem svetu ni doživel. Menda ne bo nikdar več prišel v katoliški Dobernič ne ta, ne drugi. Že Tavčar je enkrat prišel samo do Malevasi in se je tam obrnil, ta Ribnikar bo odslej ostal pa samo še pri Šlajpahu. Na tihem so se liberalci (jih ni dosti: graščak Treo, kateremu je vsake kvatre zarubljeno, veleposestnik Šenica, učitelj gospod Jože Kresal, občinski berič Škarpar in še par drugih) pripravljati na shod. Katoliška občina pa plačuje zato Škarparja, da pete brusi za liberalce! Naši niso mnogo vedeli o njem. V četrtek po prvi maši pa ta predzrnez kljče da pride na š poslanec poročat. Naš je pa Hladnik, zato so naši v precejšnjem številu ostali, sicer pa sploh shoda ne bilo. Ob 7. se pripelje njegova milost Ribnikar v spremstvu Treota, saj gliga skup štriba. Škarparjevi Škarpi so silno trpeli, da je ljudi skupaj sklicali, mislili je, da so Ribnikarjevi. Zbrali so se v Šoli. Zupan je na svojo pest dal ta prostor! Občinski odbor, kje si, ali spiš? Sami sicer zvolijo predsedstvo v g. Šenici. Ribnikar začne prvo dejanje. Nastop... Nekaj besedi vmes ime Šusteršč! In sedaj je tudi konec vseh dejanj. Živijo na naše poslane: Šusteršč, Lampeta, zlasti Hladnik in nepopisno! Odslej se sploh ne da več poročati. Liberalci so bili plavi še bolj kot Pepetov pav. Zunaj se je sicer slišil mlečozobi učitelj, pa vse zastonj! Šlajpah, ki je imel še lani toliko govoriti o škofovih brošurah, je molčal. In ko na vprašanje priprstega kmeta Kranjčana »poslanec« ni vedel, koliko jih je na Dunaju, se je ta živa kopica iz šole zvalila na cesto, iz ceste v županovo gostilno, od tam na voz in ob tričetr

na devet ni živa duša več vedela! Je je Ribnikar... Več ne morem poročati, ker se sploh ne da. To je naredila ljudska zavest brez hujskanja, brez agitacije, ker ve, kje je S. L. S. Tu niso nobenih »farskih agencij«. Gospod kačplan je bil e malo časa zraven, gospoda župnika radi bolezni nič. Bilo je le en del ljudstva, pa tak grozen beg! Ce bi ljudje vedeli za shod potem bi Ribnikar niti ne vedel, kje je dobernička šola. Ali si bos e zdaj enkrat zapomnili liberalci, kje leži dobernička »klerikalna« trdnjava?! Upajmo!

+ Cirkus v Velikih Laščah.

Na vnebohodovo zjutraj je imel naš »neodvisni (!) kandidat« Pucelj svoj shod. Veliki lepaki so nas vabili v Padarjevo gostilno. Sli smo tudi mi tja, da si od bližu ogledamo vse »neodvisne kmetje«. Velikolaška gospoda že dolgo ni na praznik tako zgodaj vstala, kakor danes. V tesnih prostorih Padarjeve gostilne se je drenjala gospoda iz velikolaških kanclij, šole in trgovin. Vsi ti »neodvisni kmetje« so prišli, da s svojo navzočnostjo postavijo na laž kandidatovo trditev, da so ga postavili kmetje. Da so ti kmetje ta dan že izdatno »fruškali«, je razdeval ostri duh sliševke in rozolje. Najprvo je direktor pripeljal nekega medveda iz Ponikve in je reklo: ta bo naš predsednik in potem ga je učil govoriti. Potem se je pa producirjal direktor sam. Vsak kretnjo in z gledališkim patosom izrečeni stavek so dresirani »neodvisni kmetje« spremljali z živahnim ploskanjem, aparat je izbrano funkcioniral. Kandidat, pravi čudodelnik, bo vse, kar je slabega podrl, dobro pa postavil na zdrav temelj, rezal bo kmetom vsakdanji kruh, plačal dolgove, odpravil konkurenco pri posojilništvu, ogledne liste in gorje itd. Če njega volijo, bodo vojaki služili samo dve leti, nosili lesene sablje in vozili bezgovne topove, na morju bo naša država seveda imela ladje iz papirja itd. »Mi podpisani Ivan Pucelj smo praktičen katolik in cestinar! Kaj ne, gospod župnik?« Tako se je naš »neodvisni« pokazal, ne samo kot rešitelja kmetov, ampak tudi kot gorečega katoličana vse po receptu »Slovenskega Naroda«. Ko smo ga gledali, kako teatralično se predstavlja, kako motovili z rokami in se trka na prsi, smo si rekli: Čedni možiček je pač zgrešil svoj poklic! Na njegovim lim jih ne pojde kaj prida!

Tedenski pregled.

Volilne shode je imela S. L. S. v D. M. v Polju, Ihanu, v Idriji na Savi pri Jesenicah in v Šmarju pri Ljubljani. — V Idriji so čutili potres. — Umrl je na Vrhniku tovarnar in veleposestnik Karol Jelovšek. — V pravdi Dicenta-knezoškof je Dicenta tudi v drugi instanci pri graškem nadsodišču propadel. — Plut, sourednik »Jutra«, je obsojen, da mora »Učiteljski tiskarni« plačati 26 333 K 69 h, in poravnati tožbene stroške. — Umrl je kamnoške mojster Ignacij Čamernik. — Na Ogrskem so Košutovci umorili kmečkega poslanca Achima. — V Belikrajini je S. L. S. imela shod v Valti vasi in Brusnikah. S. L. S. je imela volilne shode v Višnjigori, v Dobropoljah, v Škofiji Loka in Cerkljah. — Doktorjem prava je promoviran g. Janko Šiška. — Hospic

padli okovi in jaz bom uničil hudobnega kragulja, ki trga moje prsi. Toda cela veriga, kakor tudi ta konec, mora biti enaka, mora biti kovana iz starega železa. Naberli toliko starega železa, kolikor ga je treba za pol aršina verige, skup ravno tako verigo in jo prinesi semkaj. Tedaj bo vse to zlato, srebro, dragocenosti in vse, kar vidiš tukaj, vse to bo tvoje, jaz sam ti bom pomagal nesti v tvojo rodno hišo. Toda vedi eno: do mojega osvobojenja ne sme nihče, niti eno človeško oko, videti ne samo mene, ampak tudi ne te Jame!«

Pozorno je poslušal Beso vse, kar mu je govoril mladenič ter si natančno zapomnil njegove besede. Nizko se je priklonil jetniku, objabil mu, da se povrne z verigo ter naglo odšel iz jame. Vse naokrog je bilo tiko, pogreznjeno v molk. Zarko južno solnce je veselo sipalo svoje žgoče žarke na zemljo. Neprijazno so se kupičile sive grame skal in visoko nad njimi se je, kakor ves pozlačen, blestel Eljbrus.

Beso je kmalu našel čredo koz in jognal nazaj.

pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru je otvoren. — Kmetijska šola na Grmu priredi 29. maja dvadnevni tečaj za pridelovanje krme. — Deželnozborska volitev v Ljubljani je tako izpadla, da je profesor Reisner izvoljen s 55 glasovi absolutne večine. Dr. Vinko Gregorič je dobil 933 glasov. — Zeppelinov zrakoplov je zopet uničen. — V Kirinu je velik požar uničil 8385 hiš. 45.000 ljudi je brez strehe. Škode je 40 milijonov rubljev. — Deželni odbor bo uvedel nadzorstvo nad gasilnimi društvami. — Vojaški škof dr. Belopotocky je stopil v pokoj. Naslednik mu je Emerik Bjelik. — Pruska zbornica je sprejela postavo o sežiganju mrliečev. — Zoper zadnjo deželnozborsko volitev v Ljubljani, kjer je bil izvoljen prof. Reisner, so vložili protest na deželni odbor. — Na Stajerskem je volilni boj v polnem razvoju. Ob Dravi na levem in desnem bregu se mora boriti proti nemškutariji, ob Savi (v Trbovljah) pa proti socialnim demokratom. — Društvo priateljev Jugoslovanov v Krakovu je imelo občni zbor. Društvo je ustanovilo tri odseke: gospodarski, časnikarski in za kurze slovenskega jezika. — Na letališču issyškem v Franciji se je dogodila pri letanju zrakoplovov velikanška katastrofa, kakršne dosedanja zgodovina aviatike še ni doživel. Strašno ranjen je bil vojni minister Bertó. Odrezana mu je bila ruka. Kmalu nato je umrl. Nevarno je bil poškodovan tudi ministrski predsednik in njegov sin. Predsedniku se je obrnilo že na boljše. — Socialnodemokraški shod je bil v nedeljo v »Mestnem domu« v Ljubljani. Udeležilo se ga je 500 oseb. — V velikem delu Moravske so nastopile zadnje dni povodnj. Povodenj je napravila velika opustošenja. — Veliko škodo je napravilo deževje na Nižjem Avstrijskem in Češkem. Toča je ležala na polju 20 cm visoko. — Volilni shodi so bili v nedeljo v Mostah pri Ljubljani in v Preski. — Okrajna gasilska zveza št. 3 Št. Vidsko-Podšmarogorska se je ustanovila v Št. Vidu. Načelnik Belec.

— Liberalni kandidat za ljubljansko okolico je nastopil v osebi Tribuča na Viču. — Gasilska zveza št. 2 za Šiško in okolico se je ustanovila v Spod. Šiški. — Dne 17. maja so zažarele v Kranju na cesti mimo Zvezde proti pokopališču električne žarnice. — Za svoje olikano obnašanje po vozlu šolskih sester je dobil liberalni akademik Milko Naglič 48 ur zapora. — V Št. Lenartu na Stajerskem skušajo Nemci nemško šolo zagotoviti s tem, da so si naročili iz dunajske najdenišnice petdeset otrok v Št. Lenart. — Na južnem Kitajskem se revolucion grozno hitro širi. Geslo vseh nezadovoljne je: proglašitev republike s sedežem v Kvantunu. — V Kamniku je odstopilo 12 občinskih odbornikov in 5 namestnikov. Občinski odbor ni več sklepčen. — Shodi S. L. S. so se vršili: v Hinjah, v Žumberku, v Belikrajini, v starem trgu, na Vrhu pri Vinici, na Vinici. — V prvih dneh meseca junija se bodo z manipulacijami Glavne posojilnice bavili ljubljanski porotniki. Pred porotnike pride osem otožencev. — Ogrski zbornici je predložena nova brambna postava in nov kazenski vojaški red. Službena doba pri pešpolkih je določena na dve leti. — Posle zunanjega ministra je zopet prevzel Aehrenthal.

— Na Dunaju je 6000 krojaških pomočnikov brez dela. Mojstri so jim ustavili delo, ker še niso v vseh delavnicah pomočniki prenehali s štrajkom. — V severni Rusiji so divjali veliki viharji z dežjem in snegom. — V Kavšiku na Ruskem se je zgodila velika nesreča pri zrakoplovu. 140 oseb je ranjenih, šest oseb pa ubitih. — V Ameriki v vzhodnih državah je zadebla zadnje dni solnčarica 400 oseb. 30 jih je umrlo. — Na Stajerskem gre v volilnem boju glavni naval liberalizma proti dr. Koroščevemu mandatu. — Zgradba belokranjske železnice so bo to jesen razpisala. — Shodi S. L. S. so bili: v Motniku, v Špitaliču, na Selah, na Vačah in na Koroški Beli. — V Nevljah pri Kamniku se je ustanovilo katol. slovensko izobraževalno društvo. — Umrl je na Šmarni gori vpokojeni duhovnik Peter Piacentini, star 87 let. Na Šmarni gori je preživel 11 let.

Godovi prihodnjega tedna:

- 28. maja, nedelja: 6. pobink.; Avguštin škof.
- 29. maja, ponedeljek: Maksim Šk., Teodozija muč.
- 30. maja, torek: Ferdinand kralj, Feliks I., papež.
- 31. maja, sreda: Angela dev., Kančian in tov., muč.
- 1. junija, četrtek: Juvencij muč., Gracijan muč.
- 2. junija, petek: Marcellin muč., Erazem muč.
- 3. junija, sobota: Klotilda kraljica, Oliva devica.

Cesarjevo zdravstveno stanje.

Cesarjevo stanovanje kurijo z električnimi pečmi.

Dne 25. t. m. zjutraj je preiskal cesarjev osebni zdravnik, dvornik svetnik dr. Kerzl, cesarja in je naročil, naj se kurijo zaradi hladnega vremena cesarjeve sobe z električnimi pečmi. Tako so pozvali iz Budimpešte monterje, da jih postavijo. Cesar se dne 25. t. m. ni izprehajal po prostem.

Cesar potr.

»Zeit« poroča, da cesarjevo bivanje v Gödöllö ni izpolnilo upov, ki so jih imeli dvorni krogi. Cesar se je le malo poživil. Fizično cesar ni slabši, kakor je bil zadnje čase v Schönbrunnu, a njegovo dušno stanje resno skrbi dvorni. Depresija se je prej povečala nego zmanjšala. Gödöllö vzbuja cesarju spomine, ki ga ne razveseljujejo. Zgolj delo cesarja zadovoljuje in pomirjuje. Ministri potujejo v Gödöllö na izrecno cesarjevo željo.

Profesor Neusser.

Dunajski vseučiliški profesor, dvorni svetnik Neusser, ki mu cesar zelo zaupa, še vedno biva v Budimpešti, da lahko takoj odpotuje v Gödöllö, če ga bodo pozvali.

Kdaj se cesar povrne na Dunaj?

Ni še gotovo, kdaj zapusti cesar Gödöllö. Izključeno ni, da še 1. ali 2. junija, kakor se je določilo prvotno. V Wallsee cesar o Binkoščih najbrže ne bo potoval. Izključeno tudi ni, da odgodijo na bodoče leto birmo nadvojvodine Hedvike, hčerke nadvojvoda Franc Salvatorja. Cesar je že določil svoje zastopnike pri raznih slavnostih. Pri

opazili čudno obnašanje malega pastirja, videli so, da nabira železo in naposlед so bili uverjeni, da je očividno Beso odkril v gorah zlato . . .

Pet mož se je dogovorilo, da bodo sledili za njim in ga nikoli pustili izpred oči in ko bo odšel v gore po zlato, da bodo šli za njim in mu zapovedali, da naj jim pove, kje se nahaja najdeni zaklad.

Sklonjen pod težkim bremenom, je šel Beso po znani poti, a za njim so se plazili zviti Osetinci. Ko se je na vzhodu zazorilo, je Beso dospel na stezico, ki je peljala k jami. Ko se je ozrl na vzgor, je radostno vzliknil. Nekoliko korakov pred njim, se je kakor pozlačen v prvih žarkih vzhajajočega solnca kopal v svetlordečem soju vrh Eljbrusa; okrog njega so se kopile sive, mračne, tako dobro poznane mu skale.

Besovo srce je utripalo močneje: še nekoliko korakov in bode v jami.

Toda isti hip so zlobni Osetinci obkrožili dečka in z grožnjami začeli zahtevati, da naj jim takoj pokaže zaklad.

Beso se je silno prestrašil. Spomnil se je besed jetnikovih, da nihče ne sme poznavati skrivnostne jame in sedaj ni vedel, kaj mu je storiti. Uverjal je Osetince, da ne pozna nikakega zaklada, prosil jih je, naj ga puste pri miru, toda oni so trdrovratno ostali pri svoji zahtevi.

»Pokaži, kje je zaklad! . . .« so kričali Osetinci, obstopivši bednega de-

odkritju spomenika rajni cesarici 4. junija na Dunaju, ga bo zastopal nadvojvoda Ferdinand Karol, pri slavnostih v Trstu, ko izpuste v morje prvi naš dreadvought »Viribus unitis« pa nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Izprememba vremena ugodno učinkovala na cesarjevo zdravje.

Hladno vreme je povzročilo, da cesar ni zapustil gradu. Dne 26. t. m. je nastopilo lepše vreme. Cesar se je zato izprehajal po prostem in se popoldne vozil nad dve uri v kočiji. To je cesarja zelo poživilo.

Idrijske novice.

i Občinska volitev bo v nedeljo 28. maja, od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer v občinski pisarni. Dne 17. maja je bilo poslano na glavarstvo obvestilo, kako se ureujejo volitve. Rešitev vloge je prišla v roke vlagatelju petek popoldne dne 26. maja z naslednjim besedilom:

»Vsled vaše vloge v zadavi odreditve volitve občinskega odbora mestne občine Idrija na dan 28. t. m., c. krskojno glavarstvo, kot nadzorovalna oblast nima povoda kaj ukreniti.« Zadovoljni smo, da smo dobili vsaj odgovor. Samo to je nekaj čudnega, da je županstvo dostavilo zadnje rešitve pričetiteljem ponoči tistega dneva, ko je bila zjutraj namreč je g. glavar podpisal odlok in ponoči od 19. na 20. maja so ga skušali dostaviti. Zgoraj navedeno obvestilo pa je podpisano od g. okr. glavarja 24. maja, dostavilo pa se je še 26. maja. Tu je bila pot bolj počasna, pa nas ni nič presenetila. Smo bili vseeno pripravljeni. Zvedelo se je postrani, kaka bo rešitev vlog. Zato pa je bil imenitno obiskan volilen shod Katol. društva, na katerem se je tudi nazzanilo, da odpade izlet Katol. delav. družbe na Vojsko radi volitev.

Gospodarstvo.

Podatki o uradnem štetju domačih koristnih živali v političnem okraju Ljubljanska okolica 1910.

Po uradnem štetju je bilo stanje domačih koristnih živali dne 31. decembra leta 1910 v ljubljanskem okraju glavarstvu sledeče: konjev je bilo 4583, govedi 29.262, mul 1, oslov 20, koz 143, ovac 1204, prašičev 14.759, bučelnih panjev 5156, domačih kokoši 63.682, gosi 75, rac 546 in druge perutnine 2977 glav.

Ako primerjamo te številke s številko štetja domačih koristnih živali pred desetimi leti, vidimo, da je pri zadnjem štetju leta 1910 število konj za 486 v e čje, število govedi za 1696 manjše, število oslov za 6 manjše, število koz za 38 manjše, število ovac za 708 manjše, število prašičev za 5781 v e čje, število bučelnih panjev za 114 v e čje, število domačih kokoši za 17.585 v e čje, število gosi za 38 manjše, število rac za 312 v e čje in število druge perutnine za 1668 v e čje.

Napredok po številu je torej pri konjereji, pri prašičereji, pri čebelarstvu in perutinarstvu. Najbolj so se pomnožili prašiči in perutnina, potem konji, napisled bučelnii panji; nazado-

čka: »Če ne, opravimo s teboj po svojem! . . .«

Besu se je zvrtele v glavi.

»Ostavite me, ne sledite za menoj! Dam vam zlata, mnoga zlata . . .« je blebetal v silnem strahu, skoro ne vedoč kaj govori.

»Aha, priznal je! Govori, kje je zlato? Kam si ga skril? Pelji nas k njemu! . . .«

In Osentinci so zgrabili malega pastirja ter ga silili iti naprej.

Beso je grenko zaplakal. Grozna siutinja je bolestno stiskala njegovo srce. Kaj more storiti on sam proti tem silnim možem? Mehanično se je premikal naprej ter se bližal tajnostni jami, dokler mu napisled znana skala, v kateri je trpel jetnik grozne muke ni zgradila poti. Še minuto in zagledal bo prikovanega mladeniča.

Tu pa se je nenadoma zaslišal straten trest; velikanska skala se je zamajala in se zrušila v neizmerno globoki prepad; tisočglasni odmev se je raznesel po gorah in dolgo se je ponavljalo peklenski krohot.

Beso je divje zakričal in brez čustev padel na zemljo.

Od tedaj blodi po gorskih stezah in beži pred ljudmi ves bled, shujšan, z razmrščenimi lasmi in v raztrgani obliku. Hrani se kar zver z od tega, kar mu ravno pride v roke. Ne spominja se ničesar, ne ve ničesar in samo, kadar pogleda na svoje ranjene noge, se začne

valo pa je najbolj število govede, potem število ovac in koz ter konečno število oslov.

Pri posameznih vrstah živali kažejo številke prav zanimive uspehe, katero hočemo v premislek na kratko navesti.

Pri konjih je število žrebet pod in nad enim letom starih padlo, istotako tudi število zaskočenih kobil in kobil z žrebeti pri sescu, število drugih kobil pa se je zvečalo za 394 glav, pomnožilo se je tudi število žrebcev in skopljenec.

Pri govedi se je povečalo le število junčkov in telic, pod enim letom starih ter število bikov nad enim letom starih. Število vse druge goveje živine pa se je znatno zmanjšalo, najbolj število volov, in sicer za 1739 repov, pa tudi število krav je padlo zadnjih 10 let za celih 856 glav, tako, da se je skupaj pri zadnjem štetju naštel 1696 manj govede kot leta 1900.

Tudi število ovac je zelo padlo. Dočim je bilo leta 1900 še skupno 1912 ovac, našeli so jih sedaj le še 1204.

Ravnatak zginevajo tudi koz, katerih je sedaj skupno 143, pred desetimi leti je znašalo število istih še 181.

Spošlen napredek v vseh številkah kažejo edinole prašiči, katerih se je našel pri zadnjem štetju 14.759, dočim jih je bilo v istem času leta 1900 samo 8978, in so se torej pomnožili za 5781 glav.

Število panjev bučel se je tudi nekoliko pomnožilo, in sicer za 114 panjev, katerih je sedaj 5156.

Perutnina izkazuje sledeče številke: domačih kokoši se je našel 63.682, torej 17.585 več ko leta 1900, rac 546 (torej + 312), gosi pa le 75 (torej - 38), druge perutnine je bilo 2977, torej 1668 več kot pri štetju leta 1900.

Zeleno bi se, da se objavijo v kratkem primerjalni podatki zadnjega in predzadnjega štetja domačih koristnih živalij za vso Kranjsko, da se tako omogoči splošna bilanca, na katere podlagi bo treba delovati potem za povzdigo domače živinoreje.

*** Ščemin na prvo sveto obhajilo.** Ravnotkar so izšle krasno izvršene slike v spomin prvega sv. obhajila s posebno primernim passepport-okvirjem in slovenskim napisom; opremljene so tudi s posebnim prostorom, kamor se napiše obhajanjevno ime, tako da ima v njih trajen spomin tega, za celo življenje velepomembnega, srečnega dne. Vsak obhajanc bo srčno vesel umetniško izvedene podobe, ki npravi vkljub nizke cene vtiš dragocenega darila. Spominke je založila »Katališka Bukvarna« v Ljubljani in jih prodaja po nizki ceni, samo 40 vinarjev izvod.

Uvažujo! Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbe v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnem Slovencem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabi naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

divje krohotati in od radosti ploskati v dlani. Vse se mu čudi, da so na njegovih nogah novi kalabani.

»O serbus, gespud placrešperhtar! Kod pa

PRED IZBRUHOM TURŠKE - ČRNO-GORSKE VOJSKE?

Turčija zagrozila Črnigori.

Iz Carigrada se poroča, da je Turčija poslala Črnigori dopis, ki izvaja: Ker se vtaši Malisori na poziv Torgut paše niso udali in se umaknili proti črnogorski meji, jih bo Torgut paša zdaj najstrožje zasledoval. Če bi pri tej operaciji se razširil ogenj turški vojakov čez mejo, se to ne sme smatrati za sovražen čin proti Črnigori in Črnogorci ne smejo streljati nazaj. Če bi črnogorski vojaki na streljanje turških vojakov odgovarjali, bi turška vlada tudi proti tem brezobzirno postopala, zakar vlada ne prevzame nobene odgovornosti. — Če je to poročilo istinito, stojimo pred turško - črnogorsko vojsko, ker se na tako izzivanje odgovori s puškami, topovi in s handžarji.

Turška armada udere v Črnogoro.

V Carigradu so turški krogi na Rusijo zaradi njenega posredovanja v prilog Črnigori zelo vznemirjeni. Vojaški krogi odkrito izjavljajo, da bodo turški vojaki brezpogojno udrli v Črnogoro, če se črnogorski vojaki udeleže bojev ob črnogorski meji. Turški vojaki imajo že tozadevne ukaze. — Neko carigrasko poročilo naglaša, da sta Nemčija in Avstrija odklonila, da posredujeta pri Turčiji zaradi dogodkov ob črnogorski meji.

NEMŠKO IN FRANCOSKO SPORAZUMLJENJE V MAROKU.

Nemčija in Francoska sta sklenili gledne na Maroko pogodbo, ki zagotavlja Nemčiji važne gospodarske koristi, vsled česar lahko Francoska v Maroku popolnoma svobodno postopa.

Turin.

Ne bi se nam zdelo vredno napisati teh vrstic, ako se ne bi našlo v teh dneh, ko so se vrnili slovenski Sokoli od mednarodne tekme v Turinu, časopisje, ki se na tako neokusen način zaganja v naše Orle.

Izzvali ste sami odgovor! Želimo, da vas nekoliko strezni iz vašega umetno vzbujenega navdušenja za stvar, katero v večini prav malo razumete.

Prvič: razdaljenje za nas in zelo slabo spričevalo za vas je, ako primerjate svoje vrste z vrstami naših Orljev. Naši Orlji nimajo in tudi sami nočejo imeti z vami nič opraviti. Vi sami pravite in ste te dni prav odločno povedali, da je vaš namen in cilj samo — telesna izobrazba. Orlu pa je telesna izobrazba samo sredstvo za doseganje višjega cilja. Orel polaga predvsem važnost na duševno izobrazbo. Zato je tudi njegovo organizatorično delo tako dosledno, natančno in lepo izpeljano, kakor pri manokateri drugi organizaciji. Če je vaš cilj boljši od Orlovega, bo pokazala hodočnost. Do sedaj nas uči zgodovina razvitka sokolske in orlovske organizacije na Slovenskem to-le: Sokol obstoji že skoraj 50 let, Orel samo 5 let. O Sokolu vemo, da se je udinjal liberalizmu in da je danes privesek liberalne stranke. Od takrat je jadral, da je prijadral v to razrakano pristanišče. Na tej dolgi, žalostni poti je neštetokrat omadeževal slovensko trobojnicu. Najhujše s tem, da je imel na čelu dve starosti: Ivana Hribarja in Ivana Tavčarja, ki sta kot Sokola podpisala pogodbo z Nemci.

In Orlji? To je garda mladih fantov, ki se vztrajno in dosledno večer za

večerom v svojih telovadnicah pripravlja za politično, gospodarsko in izobraževalno delo med slovenskim ljudstvom.

Kaj pa ste storili vi za slovensko ljudstvo? Postali samo sužnji liberalne stranke na Slovenskem. Stranke, ki tepta in zaničuje ljudstvo.

Drugič: Telovadba. Dobro! Skoraj petdeset let ste imeli časa, pa niste mogli (ker niste znali) zanestis misel za telovadbo in kmečko mladino. V vsej svoji organizaciji nimate toliko pravilnih kmečkih fantov, kolikor jih ima najslabši orlovske odsek. Pojdite na deželo in poglejte si te prave ljudske telovadnice. Nad 100 drogov in bradelj in drugega telovadnega orodja na deželi, je sedaj last naših fantov. In na tem orodju se telovadi večer za večerom. Zakaj niste storili vi tega. Ker ste bili ravno vsled vaše sužnosti liberalizmu tu ji našemu ljudstvu. Uradnik in trgovski pomočnik to je sedaj in od nekaj vaše polje. Slovenski fant pa je potreboval drugačnih vzgojiteljev. Našel jih je v Orljih in jim je hvaležen.

Tretjič: Turin. Ta pa ima s slovenskim Sokolstvom jako malo opraviti. Tudi brez slovenskih Sokolov bi zbral in izvežbal lahko dr. Viktor Murnik nekaj telovadcev in jih vodil od tekme do tekme. Pa tudi uspehe lahko doseže. Če bi se po vseh vaših telovadnicah tako delalo, kot se je pravljala turinska vrsta za tekmo, potem bi se reklo lahko, da slovenski Sokol razumeva sokolski cilj — telesno izobrazbo. Če bi temu cilju pristavili še drugega — dušno izobrazbo — potem bi se pa najprvo morali ločiti od slovenske liberalne stranke. Tedaj bi se približali slovenskim Orlom in bi se lahko ž njimi — primerjali. Toda ta pot je še tako daleč.

Za uspehe vam nismo zavidljivi. To niso vaši — sokolski — uspehi, temveč uspehi so dela dr. V. Murnika in par njegovih telovadcev. Pa prav nič drugega.

Liberalci v Ljubljani so potrebovali zopet nekoliko demonstracij, brez katerih sploh ne morejo živeti. Zato so z demonstracijo sprejeli iz Turina se vrnilske Sokole. Ljudje, ki so pred tedni psovali in pljuvali na slovenske žene, so klicali slovenskim Sokolom: Na zdar! Tisti, ki ob vsaki priliki z psovkami in tudi dejansko napadajo naše organizirane fante, so se navduševali za Sokole. Bila je to prava slika cestnega navdušenja, umetno vzbujenega. Gnečo dijaštva in nedorastlih deklet so barvale rdeče sokolske srajce. V prvi ekvipazi sta sedela dr. V. Murnik in dr. Ivan Oražen. Dr. Ivan Tavčar pa je prejšnji večer podpisal oklic za tekmovalni sklad Sokolov, tistih Sokolov, ki so ga enkrat vrgli iz svoje srede. In njegova žena jim je poklonila venec.

Dnevne novice.

+ Državnozborske volitve in mariborski knezoškof. Mariborski knezoškof Michael Napotnik je izdal pred kratkem v zadevi državnozborskih volitev pastirskih list, iz katerega povzemo sledi: »Volute značajne može, ki spravljajo katoliška načela povsod v veljavo, ki nikakor ne trpijo, da bi se izpodkopavala verskonavnata vzgoja otrok, enotnost in nerazdružljivost katoliškega zakona, edinost in neoskrnenost katoliške vere med katoliškimi

škofijani!« Katoliškim volilcem so primerni le katoliški kandidati. Kandidatom, katerih svetovno naziranje se ne vjema z verskonavnim mišljenjem škofijanov, niti enega glasu, niti ene besede priznanja. Nikar se ne daje pri volitvah premotiti po praznem govorjenju, češ, da na primer politika nimač opraviti z vero. »Ko bi tako ugovarjanje le ne bilo lažnivo in zvijačno,« pripazujejo avstrijski škofje v svojem volilnem pastirskem listu z dne 15. svečana 1891. Pa saj sami vidite slednji dan, kolikokrat se državni zbori pečajo z zadevami, ki so v najtejnje zvezi z vero in cerkvijo. More li ono govorjenje biti pošteno? Prav tisti, ki tako govore, bi verne katoliške može na vso moč radi odpravili iz državnih zbornic, da bi svoje verske, to je, veri in krščanstvu sovražne nazore tem brezobzirne do veljave spravili v vseh državnih zadevah. Odkar si državne zbornice le premnogokrat prispujejo pravice cerkvenih zborov, so katoličani prav posebno dolžni, za svoje zastopnike pošiljati v nje take može, kateri so v cerkvenih rečeh dobro izvedeni in imajo srce in se zanimajo za svojo cerkev — brez ozira na to, da nas mora krščanska resnica voditi v vseh človeških zadevah.«

+ Blamaža socialne demokracije v ljubljanski okolici.

Kar je dostenjega v ljubljanski okolici, se dviga proti socialnodemokratičnemu kandidatu in proti usiljivosti liberalne stranke, ki se je vedno pokazala kot škodljivko ljudstva. Strahovit poraz je socialna demokracija doživelna na Dobrovi, kjer so volilci social. demokraciji posvetili, da bode pomnila. Dne 25. t. m., dopoldne je pa priredil socialnodemokratični kandidat Anton Kristan shod pri Novljani v Medvodah. Pripeljal je 9 svojih zvestih. Dva sta prišla iz Jesenic, eden iz Tržiča, neki delavec iz goriške fabrike in znani Fric, ki les meri v goriški fabriki, neki Sušnik in neki Pavlin. Če se to šteje skupaj, pride številka 16. Druge nesreče ni bilo. Čuje se pa, da bo sedaj zabavljal na vse. Sedaj bo Novljana prodajal žemlje po en vinar, liter vina po 10 vin. Bo vse ceno. V sedanji sobi so bili naši somišljeniki, ki so z živio-klici na dr. Šusteršiča pokazali Kristanu pot nazaj v Ljubljano. Popoldne, na praznik, 25. t. mes., se je Anton Kristan pripeljal na »shod« k Devici Mariji v Polje. Dobil je na shodu tri socialne demokrate, nakar je pričel pošiljati po »somišljenike«. Nakrat se je zbral okolo Kristana mnogo delavcev in Kristan je že mislil, da bo lahko pričel s »shodom«. Pa se je kmalu prepričal, da je med zavednim tamonjim delavstvom socialni demokraciji odklenkalo. Navzoči so ga pričeli neusmiljeno vleči, Kristan je otepal okoli sebe, kakor bi kdo nanj zlil škaf vode, vedno silnejše so naraščali glasovi, da naj Kristan pobere svoja kopita. Nakrat pa se pojavi med delavci — dr. Šusteršič, ki se je vračal s shoda v Sostrem. Živo dr. Šusteršič je odmevalo po vrtu. Kristan je odpiral usta, bulil z očmi in jecljal, da danes ne bo shoda, ker danes vse dela(!) in da bo shod drugič, da se pomenimo, da je treba v občini precejšnjega preobraza. »Ti se boš prevrnil,« so Kristanu klicali delavci, »pomenimo se že dne 13. junija. Ti vsako nedeljo sproti dvakrat propadeš!« »Kaj boš ti poslanec, ki se še med nami obnašati ne znaš?!« »Živio dr. Šusteršič!« Kristan je nekaj časa stal in ni vedel, kaj bi

počel. Predenj se je vstopil bivši socialni demokrat in se mu globoko priklopil: »Tudi dne 13. junija ti pokažemo, da takih voditeljev ne maramo, poznam te še iz pomočniških let, ko si me oškodoval.« Dr. Šusteršič je gledal ta zasluženi obračun s socialno demokratičnim kandidatom in ko je odhajal doneli so mu nasproti kluci nepopisnega navdušenja za Slovensko Ljudsko Stranko. Delavci pa so Kristana dalje vlekli in se zabavalni z njim. Kunčičev shod in Ljubljani naj se skrije pred tem socialno demokratičnim »shodom«. Tako socialna demokracija povsod v naši okolici doživila blamažo za blamažo. Okoličanski volivci se zbirajo okoli svojega dr. Ivana Šusteršiča, katerega dobro poznajo, da se nikdar ni skrival, kadar se je šlo ljudstvu priznati pravico in da je v boju za ljudske pravice vedno stal v prvih vrstah ter ga zato vsi sovražniki ljudstva tako sovražijo. Ljubljanska okolica je ponosna na to, da v njej kandidira voditelj velike in mogočne Vseslovenske Ljudske Stranke, Ljubljanska okolica smatra to za posebno počaščenje pred celim slovenskim svetom in bo dne 13. junija Sloveniji podala sijajen dokaz o svoji zavednosti. Ljubljanska okolica bo pokazala, da s ponosom zasleduje delovanje dr. Ivana Šusteršiča in da ceni njegovo delovanje, da je ponosna, da je dr. Ivan Šusteršič njen in da ona hoče biti njegova!

+ Kandidat Zicherl in njegove zasluge. Iz Logatca: Kakor da bi podrejal v sršenovo gnezdo, tako je zbodla naše liberalce sobotna »Slovenčeva« notica o liberalnem zaupnem shodu pri Kramarju. Našim liberalcem nikar ne gre v glavo, da vemo mi tako natančno, kaj se je govorilo na njihovem shodu. Utajiti hočejo sedaj, da ni res, da bi se govorilo o idrijski železnici. Mi pa še enkrat trdimo z vso odločnostjo in tudi lahko dokažemo s pričami, da je njih govornik na zaupnem shodu naložil naloge glede idrijske železnice visokemu Zicherlu na rame. Je pač smola, ker pride vse tako hitro na dan. Nadalje fantazira liberalna glava o zaslugah, katere si je pridobil Sicherl pri vodovodu. Ta pa ta! Petnajst let je že, kar obstoji vodovodni odsek, katerega načelnik je Sicherl. V teku tega časa je imel odsek samo eno odsekovo sejo. Skozi 15 let so bili šele komaj letos predloženi računi. In ko bi imel g. Sicherl res kaj soli v glavi, bi se vsaj malo potrudil kot voditelj dolenjelogaške liberalne občine in pravočasno predlagal naklade na vodovod, ne bi imeli sedaj na vodovodu 98.000 kron dolga. Res je to, da občani dosedaj niso plačevali za vodovod, ki je neprecenljive vrednosti za Logatec, nikakoršnih naklad. Toda kakor rečeno, ko bi se pričelo takoj iz začetka z majhnimi nakladami, bi danes bil naš vodovod brez dolga in marsikateremu občanu bi se lahko ustreglo, da bi se mu napeljala voda. Mi kmetje gospodarji pa znamo predobro tiste velikanke Sicherlove »zasluge za občni blagor«. Pri vsakem vozu, katerega si mora voznik sam naložiti in razložiti, ki mu ga peljejo Logatčani in okoličani v Idrijo, zasluži najmanj 4 do 5 kron. In to brez vsakega posebnega truda, samo da listek naredi. Pomislite, ubogi voznik pa pride zjutraj na kolodvor in tam mu da, kar pač je, premog ali žito za rudnik. Naloži približno 2000 kilogramov. In ta voz vozi celih osem ur do Idrije (v slabem vremenu še več),

Pepe! Za zmaga je treba u ta Peru vrst kandedatu. Če maš meljon vuliuci, pa nimaš kandedata, pa na morš zmagat. A ni res? A nism prou povedu?

»Tu je že res; al kandedate maju tud klerekalci, kokr jm prauta. A ne?«

»Maja, maja; sevede jh maja zdej; ampak douh jh na uja mel, tu je treba pumisit.«

»Kuku je tu, de jh na uja mel?«

»Zatu, ke uma pustl mi use klerekalne kandedate pučas, kela du vuliuti zaprt; nahtere bl ta navarne pa še clu ubest na gauge. Ta Peru uta šla u lukna gespud Kregar pa gespud Štefe; pol pa pu vrst gespud dohtar Lampe, dohtar Krek, dohtar Šuštaršič in tku naprej, dokler na uja usi klerekalci za na varnem. Viš, Pepe; pol u pa nam ušenica cvetela in vuliuci uja mogl nas volt, ke drugeh na uja mel.«

»Ti, Dolfe; tu je pa ena fisik misu! Te pa gvišni ni pugruntu Rožnauken Miha ali pa Amba. Ta dva znata sam pu dvakrakerska pulitka ugajnat; zdej, ke sta »Jutre« na tri krajevje puštaj grala, sta pa že u lebet in sta s mogla začet iz vicem usakdajn krh služit.«

»Mislem, de ne! Ta mitl preke klerekalcem sm jest pugruntu in s ga um pustu tud putentirat. Kar se pa Rožnauken in Ambatuveh vicu am tiče, sa pa tud tak, de b me mogu edn iz

grabljam zgačkat, de b se jm smeju. Če b mou Rožnauken Miha zakej vice, b mu jh že zdauni kašna kelnarca zarebila, le men verjem, Pepe.«

»O sej rad verjamem; sej ga pu-

znam, kuku stuji. Te ldi sama žehtnoba še mal skp drži. Ta nar bulš vic je še Rožnauken Miha unkat naredu, ke je pustu u »Jutre« soja zverižena kumara putretirat. — Ja, kua sm že tou rečt? Aha, že vem! — — —

»Pst! Ce ud vouka guvariš, pa voux pride,« dregne me gespud placrēpehtar pud rebra in ke se ubrenem, že zaledenam sojem hrbtam Rožnaukena Mihata:

»Oh, Dolfe; a imaš kašn čik? Dva dni se m že ni pud nusam kadił, tku sm na suhem,« zajamru je Miha.

»Ubžalujem! Čike jest preč mečem,« udrezu se je placrēpehtar.

»Eh, tlela maš dva solda, pa s kup Šport,« punudu sm jest Mihat in Miha je tku zagrabi tista dva solda, de b m hmal prst zraun udtrgu in skoči hitr čez cesta u trafika pu Šport cigarete. «Buh t loni tauženkat, Pepe!« zaupou je še sm čez cesta, ke sma stala iz placrēpehtarjam, in dm se je začeu valet iz negauga nusa, kokr iz kašnega lastnuguga rajfenka.

Ke je enkat Rožnauken Miha zgi-

nu za voglam, ubrnu se je placrēpehtar spet h men: »Kua s tou preh rečt?« »Ja, ud vulinu sma se menila, ke ne?«

»Ud vulinu ja, in ti sime tou glih neki prašat, pa naj je ta Rožnauken Miha zmotu.«

»Aha, že vem! Kar se uremena na dan vulinu am tiče, sm te tou prašat. Jest sm unkat naše pratke štederu in pr te prložnast sm zamerku, de kaže ta trinajstga junja — tu je na dan vulinu — nemškatarska pratka, ke se pr Bamberg tiska, nestanuvitn uremen; liberalna pratka, ke se pr Blaznike tiska, kaže ta dan toča; klerekalna pratka iz Katolške tiskarne pa uručina. Ti uš murde vedu, kua tu pumen. Men se čudn zdi, de glih liberalna pratka kaže ta dan toča. A ni tu tku, kokr de b tu pumenil, de u vs leberaln troš na zmaga toča pubila, kaj?«

»Ja, prijatu Pepe; na uremen se pa jest na zastopem. Tu um mogu pa že naša Pirca prašat. Ta ma pr nas uremen čez.«

»Ud tega na uš nč zvedu. A še na veš, de mu je tista žaba, ke ja je mou, de mu je uremen prerukvala, krepala?«

»Kaj m na puveš! Kuku pa

mora med potom krmiti, potem v Idriji prenočiti in drugi dan šele opoldne pride zopet nazaj v Logatec. Plačila dobi za to približno 12 do 14 krov. Če sedaj računamo stroške, ki jih je imel med potom, krmljenje, prenočišče, hrana itd., znašajo najmanj 6 do 7 krov. Tako mu ostane čistega okrog 6 krov, za kar se je moral krvavo mučiti ter imeti neprestano skrb za blago, katero je vozil. In g. Sicherl, ki naredi pa samo listek zaslubi celih pet krov. In sedaj pa presodite to »žrtev za svoj žep«. Zato može Logatčani, ki ste katoliškega prepričanja, s ponosom v boj zoper kandidata, ki ga nikoli ne vidimo v cerkvi pri službi Božji, tak človek ni za nas! Šli bomo v boj za našo ne-premagljivo Slovensko Ljudsko Stranko in njena katoliška načela, volili bodo zopet našega vrlega moža in bivšega poslanca gospoda Josipa Gostinčarja. On je mož dela, pokazal je svoje srce za svoje volivce, potrudil se je vsakemu ustreči, pridobil nepobitnih zaslug za svoj volivni okraj, delal kakor marljiva čebelica za naše koristi ter si pridobil v naših vrstah neomajano zaupanje.

+ **Petra Majorleta**, posestnika, trgovca in mesarja v Predgradu pri Starem trgu kandidira liberalna stranka v Belikrajini. Po težkem trudu so liberalci dobili človeka, ki se jim je dal izrabiti in bo šel zanje po blamažo. Belokranjci bodo volili s Slovensko Ljudsko Stranko, ki zanje dela, ne pa Petra Majorleta, o katerem se ve, da ne bi mogel nič doseči.

+ **Volilni shodi v 10. volilnem okraju** so se vršili minoli četrtek v Strugh, na Robu in v Ponikvah. Deželnim poslanec Jaklič je poročal o državnem zboru. Iz stenografičnih zapiskov je dokazal, kak na-sprotnik kmetskih interesov je kandidat Višnikar. Kandidatura »neodvisnega kmeta« Puclja je navadno volilno sleparstvo liberalne stranke. Kandidira v dogovoru z vodstvom liberalne stranke, ker pa z liberalizmom ne more nikamor, si je nadel kinko »neodvisnega kmeta«. Zanj se peha nekaj postopačev v gospoški in kmečki kamžoli, ki so vse kaj drugega kakor »neodvisni kmetje«. Na shodu v Robu je g. Ramovš osvetil šlagerje »neodvisnega kmeta«, s katerimi se je zjuraj osmešil na shodu v Laščah.

— **Deželnim poslanec župnik Hladnik** si je ogledal po toči poškodovanec vinograde in njive v krški in leskovški fari in se tako prepričal o veliki škodi, pa tudi o veliki revščini doličnih krajev. Spremili so poslanca po tej žalostni poti voditelj okr. glavarstva dr. Mathias, dekan Schweiger, župni upravitelj Kurent in zastopnik občine odbornik Cener. — V četrtek je nadzornik Skalicki na Gori podučil vinogradnike kaj storiti z vinogradi, ki so po toči poškodovani. Videli smo vinograde, v katerih ni tudi enega lista na trkah, zlasti na Dunaju in v Mladevinah, po mnogih njivah ni enega klasa pšenice, rži, ječmena — vse zbito. Ubogo ljudstvo!

+ **Petintrideset let socialnega dela**. Povodom zadnjega letnega poročila Vincencijeve družbe za Kranjsko je prejel njen predsednik dr. Gruden od generalnega društvenega sveta iz Pa-

rizla sledeče pismo: »Prečastni gospod in dragi brat! Z zanimanjem smo čitali poročilo centralnega sveta ljubljanskega za leto 1910. in iz njega spoznali, da se naše društvo v deželi Kranjski veselo razvija in da se naši bratje s vzpodbudno vnero posvečajo službi siromakov, moralni in verski obnovi delavskih stanov. Prosimo vas, da jim sporočite naše iskrene čestitke k napredku njihovih podjetij in lepim uspehom njihovega delovanja. — Posebno nas je razveselo ustanovitev »Patronata za mladino« in z zanimanjem bodovali nasledovali njegov daljni razvoj. Uspeh tega dela bode pridobil našemu društvu novih simpatij. Sprejmite prečastni gospod in dragi brat zagotovo moje odkritorske naklonjenosti. Pariz, 4. maja 1911. Calon, generalni predsednik.«

+ **Shod na Ježici**. V nedeljo je S. L. S. priredila volilni shod v društvenem domu na Ježici. Predsedoval je g. Ahlin, poročala sta pa deželnemu poslancu dr. Pegani D. in M. Dvorana je bila polna; nad 400 poslušalcev je vstrajalo do konca pri shodu ter odobravalo poročila. S posebnim zadovoljstvom se je vzel na znanje sklep izvršilnega odbora stranke političnem bojkotu liberalcev. — Z navdušenjem so zborovalci vzeli na znanje, da kandidira za državni zbor v ljubljanski okolici načelnik stranke dr. Šusteršič. Oglasili so se, da pokažejo vsakomur vrata, ki bi agitiral proti dr. Šusteršiču in proti S. L. S.

+ **Liberalci farbajo** v današnjem „Jutru“, da bo proti proti dr. Šusteršiču nastopil kot somosten kandidat župan g. Vilfan na Ježici. To je liberalna izmišljotina in podlo izrabljevanje uglednega našega somišljenika, kar g. Vilfan najdolčejše obsoja. G. Vilfan je v četrtek povedal ljudem, ki mažejo laži po „Jutru“ in delajo zgago na Ježici, tako gorce, da jih bodo pomnili. Vsi zavedni možje lepe Ježice pa bodo dne 13. junija pokazali, da dobro vedo za zasluge častnega svojega občana dr. Ivana Šusteršiča ter bodo z navdušenjem volili s Slov. Ljudsko Stranko.

+ **Liberalni kandidat Reisner** je imel na praznik po sv. maši volilni shod v Litiji. Udeležba je bila kaj pičla. Uspeh shoda pa tak, da so na shodu navzoči kmetje sklenili, da tega ne bodo volili, ki še pojma nima o kmečkih zadavah, kajti če kandidat kmetom govori, da se mora meja na Balkanu odpreti, da bodo kmetje ceneje živino kupovali, no potem se je lepo praporčil. Volili bodo Povšeta, ki ga poznajo, da je resnični kmečki prijatelj. Pravijo, da je velegrarec župan Slanc bil istih misli s kmeti in da je profesorju priporčil naj lepo ostane tam kamor spada. Na Dunaj pa ne pojde.

+ **Kandidat Pepe Tribuč in reže**. Iz Viča: Sprva smo mislili, da g. Pepe Tribuč le za »špas« poskuša s kandidaturo, a vse kaže, da mu poslanska čast le diši. Sredo večer so se zbrali v Oblakovi gostilni na Glincah povabljeni zaupniki, da so se o tej zadevi resno posvetovali. Povabljeni so bili na ta zaupni shod in se mu tudi odzvali možje, o katerih se do zdaj ni mislilo, da bi bili Tribučevega kalibra. Njih imena za enkrat javnosti zamolčimo. Nam je to tudi prav. Le na dan z barvo, da se spoznamo. Samo v prihodnje ne igratve več kameleona. Da g. Pepe Tribuč še ni zrel za poslanca za državni zbor, navedemo za danes le en dokaz. Pri nas se je pred dobrim mesecem ustanovila Vincencijeve družba. Blagi namen te družbe je obče znan. Ona podpira uboge ne glede nato katero stranke da so. Pri nas bo imela vrhu tega še skrbeti za zavetje ubogih delavskih olrok, ki se bo otvorilo v mesecu juliju. Razume se, da s početka nima družba sredstev, da bi ustrezala svojemu plemenitemu namenu. Vsled tega se je sestavil odbor več sotrudnic, ki po župniji marljivo nabirajo prostovoljnih darov za družbo. Iz izkazov se razvidi, da so med dobrotniki ljudje vseh strank, ki so prispevali po svojih močeh za plemeniti družbin namen. Izjemo dela hiša bogatina Tribuča. Prva hiša, v kateri je morala sotrudnica precej gremkih slišati in oditi praznih rok, je hiša — kandidata Tribuča. Ubogi delavci, mej njimi mnogi socijaldemokrati, vedo ceniti prepotrebno napravo Vincencijeve družbe, a bogati kandidat Tribuč, tega ne spozna. Sotrudnico je odslovil rekoč: Za naše sokole tudi nihče ni dal! Torej sokole primerja s karitativnim delom za uboge in podpore in nadzorstva potrebne delavske otročice. Vprašamo, ali ima tak človek lastnosti in sposobnosti za ljudskega zastopnika? Ako nima srca za uboge in za nedolžno mladino, kako bo imel srce in skrb za druge zadeve ljudske. G. Pepe, le počakajte še s kandidaturo, pa lepo ostanite pri svoji cementariji, pa čuvajte svoje zaklade.

+ **Iz Moravč**. Na Vnebohod je imel pri nas dr. Krek v naši novi društveni

dvorani dobro obiskan voliven shod. Pojasnil je namene in delovanje S. L. S. Slogano se je odobrila njegova kandidatura in izreklo zaupanje njemu in stranki. — Popoldne so naši fantje ob nabiti dvorani vprizorili tri dramatične predstave. Začetkom je dr. Krek opisal važnost mladinske organizacije.

+ **Bohinjska Srednja vas**. Na binoštni nedeljek bo pri Sv. Duhu ob jeteru takoj po cerkvenem opravilu javen volilni shod za cel Bohinj. Govorila bosta naša poslanca gg. Pogačnik in Piber. Bohinjci iz vseh treh župnij, udeležite se shoda v polnem številu!

+ **Avstrijsko mornariško društvo — važno za napredek naših dežel**. Dne 19. t. m. se je vršil na Dunaju občni zbor avstrijskega mornariškega društva. Občni zbor je med drugim sklenil vložiti peticijo za izpopolnitve železniških zvez na obrežju Adrie. To velegledno društvo, ki ima velik vpliv v višjih krogih, tako nastopa v korist razvoja naših dežel, da so bili napadi na ljubljansko podružnico od izvestne strani popolnoma neutemeljeni.

+ **Velike Lašče. — Kdo agitira za Puclja vulgo Fortuna?** 1. Ratiški kralj, kateremu so krono vzeli takrat, ko so ga bacnili iz železniške službe. 2. Lenčnik Johan ali faliran študent. 3. Ponikovski Plah, o katerem je znan dogodek s flito. Družba pa taka!

+ **Dobrepolje**. Dne 6. junija bode v Dobrepoljah zborovala dolenska podružnica »Slomškove zvezze«. Tovariš opozarjam in vabimo, da se tega zborovanja prav gotovo udeležete. Na dnevnem redu je predavanje tovarjša nadučitelja Fortunata Lužarja: Zadružništvo in ljudska šola.

+ **Z žirovskih hribov**. Poštna uprava na Vrhu je naravnost smešna. Fante, staro deset let, odnaša in prinaša na pošto v Rovte, in to zvečino, po samoti dobro uro daleč. Ali naj se takemu fantičku zaupajo poštné nakaznice in veljavna pisma? Pravijo, da gospodar nima časa, ker mora agitirati za »Slovenski Dom« in sploh za liberalno stranko. Čudno, da se dobre kmetje, ki vlečejo z liberalci. To so možje, katerje imel v mislih general liberalcev, dr. Tavčar, ko jih je nazival po shodih in v državnem zboru »zagoveleno mimo«. — Po žirovskih gričih smo posestniki zvečine udje Kmetijskega društva v Rovtah. Že več let se je nam tam dobro postreglo in poceni. Posebno do umetnih gnojil, orodja in vseh kmetijskih potrebsčin smo prišli po jaks primernih cenah, nižjih kakor v Ljubljani. Društvo je sezidalo novo trdno in prostorno stavbo z velikim skladisčem. Ljudje so veseli svojega doma, ki ima namen koristiti občinstvu. Našel se je na človek, ki skuša društvo razdreri. Najhujše je to, da se je ta oseba podprla in izurila v društvo. Zaveden kmet je pa dejal: »Ne hoš. Tone, ne cukerberk, ne sladke besede, tudi če je pri tebi vse zastonj, mi držimo z društvom.«

+ **Zlati zasluzni križec s kreno** je podelil cesar ministerialnima koncipi-stoma trgovskega ministrstva dr. Frančišku Žižek in dr. Ivanu Pavlu pl. Inama-Sternegg.

+ **Stari trg pri Ložu**. Dne 25. t. m. je imelo tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo dobro obiskano predavanje. Zelo zanimivo nam je opisal zgodovino Križne gore in božje poti na Križno goro po zgodovinskih virih gosp. Turk iz Loža.

+ **Novice s Save**. V nedeljo dne 21. maja se je na Savi v litiji dekaniji ustanovila družba treznosti. Govoril je g. Janez Kalan, ki je v živih besedah govoril o alkoholizmu in njegovih žalostnih nasledkih. Obenem nam je kazal v podobah, koliko škoduje ne-srečno pijačevanje zdravju, družinsku življenju in imetju. Koj po govoru je pristopilo pet odraslih udov k popolni zdržnosti, drugi se pa še vedno oglašajo. — V nedeljo 28. t. m. bo tukaj volilni shod. Govoril bode državni poslanec gosp. Povše. Možje S. L. S. vsi na shod! — Nekega utopljenca moškega spola so minoli teden potegnili iz reke Save in na tukajšnjem pokopališču pokopali. — V nedeljo 11. junija se pripelje k nam gosp. knezoškof delit zakrament sv. birm. — Pokopališčni zid se je prenovil in je dobil novo betonsko streho. — Letina kaže dobro. Tudi sadno drevje je bujno cvetelo. Bog nas varuj uime!

+ **Slovenci v Trstu** so za državnozborsko volitev vložili do 3000 reklamacij.

+ **Nov oddelek c. kr. finančne straže** se 1. junija ustanovi v Moravčah. Novemu oddelku se prideli sodni okraj Brdo razven občin Rova, Dob in Podreče, ki je bil dozdaj prideljen oddelku v Mengšu in občini Kanderše in Kolovrat, ki sta bili dozdaj prideljeni c. kr. finančni straži v Litiji.

+ **Breznica**. Prihodnji nedeljek, to je dne 29. maja ob obletnici pokopa t nepozabnega gospoda svetnika in župnika Tomaža Potocnika se bo odkril predragemu rajniku nagrobeni spomenik. Slovesnost se prične ob 10. uri dopoldne. Rajnikovi vlč. gospodje sošolci in duhovni sobratje dobrodoši!

+ **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Šmartnem ob Savi** priredi v nedeljo dne 28. maja v prostorih v zeljarni igro »Za križ in svobodo«, igrokar v petih dejanjih. Na sporednu tudi petje društvenega mešanega zboru deklamacije in govor. Začetek ob tričetrti na pet popoldne po Šmartnicih. Začetek Šmartnic ob 4. uri popoldne. Cena prostorom pri igri: 1. prostor 80 vin., 2. prostor 60 vin., stojšča po 30 vin. Za otroke do desetega leta 20 vin. Dragi sosedje okoličani: Udeležite se predstave!

+ **Vaje v brzojavljenju, telefoniranju in v oddaji signalov**. Letos se bo vadiло v bojnem brzojavljenju, telefoniranju in oddaji signalov od 6. do 25. junija. Udeležniki 25. pehotne divizije in dragonskega polka št. 5 se zberejo dne 5. junija v Gorici, kjer vadijo pod poveljstvom poročnika Adolfa Wunscha, 27. pešpolk, razdeljen v divizijski telefonski in kavalerijski telefonski oddelki do 15. junija, ko se odpelje oddelek z Gorice v Celovec, kjer vodi s celovško skupino med Celovcem in Beljakom pod poveljstvom majorja Alfreda Putscher, šefa generalnega štaba 28. pehotne divizije.

+ **Sejmarski tatovi zopet denar ukradli**! Iz Gorice, 26. maja. Danes okrog tričetrti na 11. uri popoldne je pri starem pokopališču na cesti proti Rožni dolini neznan mož ustavil 83letnega kmeta Janeza Brankoviča iz Šempasa št. 160. Domenila sta se, da Brankovič kupi od neznanca kravo. Poprej pa sta šla za mejo štet Brankovičev denar. Medtem prihiti poleg drugi neznanec in zavpije, da sta mu ona dva ukradla 4000 goldinarjev. Zahteval je od Brankoviča, naj mu pokaže denar. Ta mu ga pokaže, on ga vzame in ciba neznanca izgineta. Seboj sta nesla 240 krov, s katerimi je ubožec hotel kupiti kravo. En lump je star okrog 50 let in majhen, drugi pa črn okrog 60 let in velik. Policija ju išče.

+ **Letos zopet na Križno goro** pri Ložu, kjer bo Binoštno nedeljo dne 4. junija lepa slovesnost s sledenim sporedom: Ob devejih služba božja v romarski cerkvi. Nato javen ljudski shod na prostem poleg cerkve. Na stopnjo razni govorniki. Po kosišu občni zbor cerkniškega okrožja Orlov. Za sklep pete litanije v cerkvi. Ljudstvo se vlijedno vabi k obilni udeležbi! Ako si kaka večja družba želi zagotoviti kosilo, naj to naznani Orlu v Starem trgu do 1. junija. Za Orle našega okrožja je udeležba obvezna v vsakem vremenu. Predsedstvo cerkniškega okrožja.

+ **Tujski promet v Bohinju**. — Iz Bohinjske Srednje vasi se nam poroča: V kratkem se otvori med bistriško postajo in jezerom promet z omnibusi. Na jezeru se obeta celo mal parnik. Izletnikov prihaja že precej, posebno mnogo prihaja raznih šolskih zavodov na majnikov izlet k Savici; bili so tu višjegimnaziji iz zavoda sv. Stanislava, neki zavod iz Zagreba in 22. t. m. celo učenci neke šole iz Bosne. Slap Savice je ob tem času vsled deževja izredno velik in lep.

+ **Pojasnilo**. V »Slovencu« z dne 20. t. m. je bilo v dopisu iz Dobrépolj omenjeno, da g. trgovec Josip Šteh Antoni plačuje »Jutro«. G. Štehu se je s to neresnično vestjo zgodila huda kričica, kajti on je, kakor se nam zdaj poroča, zvest in zanesljiv prista S. L. S., ki je za stranko žrtvoval več nego vsakdo drugi v Dobrépoljah: na lastne stroške je sezidal krasno društveno dvorano in jo dal stranki na razpolago. Čast takemu možu! Nikomur nočemo biti krivični, najmanj pa lastnemu in še tako vzornemu somišljeniku. Bodimu s tem dano popolno zadoščenje!

+ **Kako se argentinsko meso na Dunaju prodaja**. Trgovinski minister dr. Weiskirchner je dne 22. maja na nekem shodu na Dunaju govoril o argentinskem mesu. Prišel je v svojim govoru na obdolžitve, da je on krič, da se ni večji uvoz argentinskega mesa od vlade dovolil. Minister je rekel, da se je na njegov predlog dovolil uvoz 10.000 ton argentinskega mesa. Dosedaj se ga je uvozilo že 3000 ton; 25. maja pa pride v Trst 750 ton in 14. junija 600 ton. Zripomnil pa je, da se meso slabno prodaja in da leži skoro vse v dunajskih hladilnicah. Po naročil umagisratnega svetnika dr. Majerja sta pripeljale začetkom aprila dve ladji v Trst 1500 ton argentinskega mesa. Od te množine ga je vzel mesto Dunaj 1000 ton (torej 1 milijon kilogramov). In od te velike množine se je prodalo v dveh mesecih komaj 200.000 kg, med tem po leži 800.000 kg v dunajskih ledinicah. Me-

iz Krajna le ni tou za tista brušura nč plačat, ja je pa zvili.«

deničev je dovolj, da lahko stopimo pred vsakega poštenega človeka z odkritim obrazom. Vsi z novimi močmi proti liberalnim sovražnikom naše bočnosti.

Š Rebekov shod v Dramljah se je docela ponesrečil, kar pa ni čuda. Revez se da od peščice pristašev zvabiti in si prižene za beračenje glasov in za »živio«-klice vso fakinažo z vseh štirih vetrov seboj. Nepotreben je bil torej ta shod, ker smo si že na prvem sijajnem shodu izbrali vrlega kandidata dr. Antonia Korošca! Ne vemo, g. Roblek, če ni vaš žep, v katerem ste rekli, da imate svojo izvolitev — raztrgan.

Š Rebekova kandidatura. V očigled liberalnih spletki proti kandidaturi gospoda Rebeka v spodnještajerskih mestih in trgih je potrebno, da izprevorimo resno besedo. Konstatiramo samo sledča dejstva. 1. Liberalci so po nekaterih krajih izjavili, da nočejo g. Rebeka voliti, ker je preveč »klerikal«. 2. Nekateri meščani-Slovenci brez posebnega telesnega dela pravijo, da ne bodo volili Rebeka, ker je obrtnik. 3. Liberalci trosijo laž, da g. dr. Benkovič ne agitira za Rebeka, da bi s tem dobil nemške glasove. 4. Nekateri liberalci hočejo voliti namesto Rebeka socialdemokrata Horvateka, da bi tako Horvatek prišel v ožjo volitev. V zahvalo za to bi socialni demokrati volili v ožji volitvi dr. Kukovca. Pribijemo ta suha dejstva, da se javnost ne bo čudila, če radi teh liberalnih spletkarj Rebek res dobi manj glasov kakor bi se lahko pričakovalo, in če ponekod volilci res ne bodo šli z veseljem na agitacijo ali pa sploh na volišče. Kdo pa naj liberalcem prav storí? Enkrat jim je Rebek dober, drugikrat zopet ne!

Š Franzl Roblek je že izgubljen. Za dr. Koroščev shod v Št. Petru v Sav. dol. zadnjo nedeljo je bila parola liberalcev: dr. Korošču shod razbiti na vsak način. Zato je bilo tako grozno divjanje liberalcev proti zborovalcem Sl. Km. Zveze. Ta namena se jim pa ni posrečila. Strašno pobiti so prišli Roblekovi razgrajači domov v Žalec. Ko je Roblekova sestra izvedla, da shoda niso razbili, je klicala po vrtu: »Der Franzl ist schon verloren!« Da, da Franzl je že izgubljen. Tudi shoda v Petrovčah, ki ga je imel dr. Korošec na Vnebohod G. liberalci niso razbili. Tudi piskanje je bilo že bolj slabo. Bilo je samo nekako čivkanje šolske mladine, ki se je pijana poslanjala po plotu. Kdo je dal tej mladini pijačo? Mi pozivljamo krajni, okrajni in deželni šolski svet, da izve resnico. Od dež. šolskega sveta je prišel ukaz, naj šola deluje pri otrocih proti alkoholu. Tu se je pa šolsko mladino nalač upijanilo!

Š Krasna posest je naprodaj na Štajerskem v zelo lepem kraju s kolo-dvorom, cerkvo in šestrazredno šolo. Obstoji iz sto oralov gozda, krog 45 oralov njiv in travnikov in 10 oralov deloma izvrstnih vinogradov. V kraju žari električna luč in se razvija zlasti poleti kaj živahen promet med kolo-dvorom in bližnjim zdraviliščem. Ker je krog veličastne glavne stavbe — hotel in gostilna — še več drugih poslopij, kakor mesarija, kovačnica, mlin, pekarna, ciglarna, vaga in kolarnica za pošne vozove, lahko kupec vse posestvo plodonosno razkosa (z dobičkom 50.000 do 70.000 kron) tem bolj, ker vse leži sredi kraja, nad katerim gospoduje. Poštne vožnje same vržejo na leto 3100 kron. Vse skupaj pa — kakor leži in stoji — se takoj proda radi rodovinskih razmer za zadnjo ceno 260.000 kron, ki jih je treba takoj položiti. Pripomniti je, da zvedenci že sam inventar (živino, vozove, orodje, posodo itd.) cenijo na 70.000 kron, vsele česar postane cena znatno nižja. Kraj je zelo gozdovit, lega ravna, suša redka. V omenjeni kraj silijo Nemci s Šulferajnom. Če dobijo to posestvo, je slovenstvo propadlo za vedno, če se pa reši ta last, je pa tuji naval za vedno onemogočen. Nevarnost je velika, sila huda. Denarni zavodi in zasebniki, ki razpolagajo z govorino, naj se oglase nemudoma, zlasti, ker jim pride vse z ozirom na razkosanje in razprodajo inventarja, le na nekako 140.000 kron, kar je smešno nizka cena. Vprašanja resnih kupcev z denarjem, opremljena z znamko za odgovor pod »Previdno in tihok« na uredništvo »Slovenca«.

Š Zmagal nemški krščanski socialcev. Pri dopolnilni deželnozborski volitvi v okrajih Bruck, Mürzuslach, Marjino Celje, Aflenz, Kindberg na mestu umrlega nemškonacionalnega poslanca Piererja so zmagali nemški krščanski socialci s svojim kandidatom poslenikom Wölsom s 1055 glasovi, nemškonacionalni kandidat Jožef Hainzl je dobil 1039 glasov.

Š Neprevidnost z orožjem. V Gorici pri Velikem Pirešu so pili pred dnevi na vse zgodaj v stanovanju poslenika Puharca naborniki. Navzoči poslenikov sin Ivan Cokan se je do-

brega domačega vina precej nalezel in je postal zelo dobre volje. Menda se je hotel izuriti v orožju, še predno bi prišel k vojakom, da je začel streljati pred hišo z revolverjem. Ravnal pa je zelo neprevidno. En strel je namreč zadel poslenikovo hčer Frančiško Puharc v ledja. Prepeljali so jo v bolnišnico v Celje, neprevidni strelec se bo moral zagovarjati pred sodiščem. Ni veselja brez žalosti!

Razne stvari.

25letni škofjski jubilej kardinala Puszine.

Te dni je slavil 25letnico svojega škofovanja krakovski knez nadškof, kardinal Puszina. Ob tej priliki mu je čestital tudi papež, in čestitko so priobčila »Acta Apostolicae Sedis«. Kardinal Puszina je igral leta 1903 veliko vlogo v konklavu. Bil je prvi, ki je dne 2. avgusta 1903 na predlog cesarja Franca Josipa vložil svoj veto proti kandidaturi kardinala Rampolle, nakar je bil izvoljen za papeža beneški patriarh, kardinal Sarto.

Velik požar na japonskem otoku. Na japonskem otoku Jedu je izbruhnil požar, ki se je razširil čez stotine kvadratnih kilometrov v obsegu. Mesta Otoru, Saharo in bližnji gozdovi so v plamenu. V nevarnosti je tudi kraj Sakodatki. V provinci Kumamoto se je vsled vulkanskih vplivov razpočila zemlja ter so je pogreznilo v razpoko nad 100 hiš s prebivalci vred.

Vsled maščevanja umorili soseda. V vasi Suhavola pri Lvovu so napadli 25. t. m. trije kmetje soseda Kochajciewicza ter ga ubili s sekirami. Morilci pa so zvečer izdali v pisanosti svoj čin v gostilni. Gostilničar jih je nato ovadil orožnikom, ki so morilce nato aretilirali. Soseda so umorili, da so se nad njim maščevali zaradi neke tožbe.

Dva otroka, ki bi rada videla železniško nesrečo. S tira je bil skočil vlak iz Bresta v Nantes pri postaji Quimperle, in sicer radi tega, ker sta dva otroka, osemletna Nesot in Calvet položila kamne na šine, da bi videle, kako se prevrne vlak. Nesreča ni bilo nobene, kar je zasluga mašinista, ki je o pravem času vstavil vlak. Malo dalje bi bil vlak padel čez škarpo. Oba dečka je prijela sodna oblast.

Krvavo cerkveno žegnanje. V Kroisbachu so se ob žegnanju ljudje stepili. Posredovala je žendarmarija. Neki vojak se je orožnikom uprl, ki so ga zato aretilirali. Sest oseb je hotelo vojaka iztrgati orožnikom in so napadli orožnike, ki so potegnili bajonet. Napadalci so pričeli metati na žendarje vrčke in kamna. Orožniki so nato ustrelili. Mrtva sta se zgrudila popolnoma neprizadeta posestnik Ginzky in neka 14letna deklica, več oseb je ranjenih.

Goreč petrolejski vrelec. Petrolejski vrelec družbe Konkordia v Buštaniju se je vnel. Šest oseb je mrtvih, pet pa nevarno ranjenih.

Ogoljufana bolniška blagajna. Dejavška boniška blagajna v Velikem Bečkereku je zasledila veliko goljufijo z recepti. Več vajencev je simuliralo bolezni, zdravniki so jim seveda nopravili recepte, ki so jih za mal denar prodajali lekarnarem. Dva lekarnarja sta močno kompromitirana.

Proti izseljevanju v Ameriko. Senator Gore iz Oklahome je predlagal v washingtonskem zakonodajnem zastopu, naj se sklene zakon, da morajo v prihodnje vsi v Ameriki izkrcavajoči se priseljenci rabiti za prevožnjo ameriške ladje! — Ker pa znaša število v Ameriki izkrcavajočih se priseljencev vsako leto okoli pol milijona, in ker se ti v pretežnih večinah izkrcavajo v ladjah tujih narodov, ker amer. ladij ni na razpolaganje, zato bi izvedba take določbe ovirala priseljevanje začasno gotovo, in morda tudi trajno. Kajti, če tudi bi tak zakon utegnil pospeševati gradnjo ameriških izseljeniških ladij, vendar bi preteklo nekaj let, preden bi bilo tovrstnih ladij dovolj za prevažanje priseljencev v tolikem obsegu, kakor je sedaj oskrbujejo tuje proge. Od vseh priseljencev v zadnjem letu se je izkrcala ogromna večina v New Yorku, 18.966 v Baltimoru, 36.318 v Bostonu, 14.294 v Philadelphiji, 3103 v San Franciscu in 32.233 v drugih luka; čez kanadske luke je prišlo v Ameriko 66.265 priseljencev. Od izkrcanih v New Yorku je bilo pripeljanih več nego tri četrtine v tujih ladjah. Ako bi se predloga senatorja Gore sprejela, bi postal medkrovje vseh teh tujih parnikov za prevažanje oseb brezročno in bi se moglo rabiti samo še v nakladne svrhe; niti 50.000 priseljencev se ne bi potem izkrcalo na leto v New Yorku. Izdatnejšega sredstva za »omejitev tujega priseljevanja« ne bi bilo, nego ta predloga.

Zgodovinska žala. Ko je angleški kancelar Fox leta 1792 zahteval od poljske zbornice, da ima novi francoski vlad izreči neomajno zaupanje, se je dvignil raz svojega stola poslanec Borke, vrgel silovito razburjen s strašnim glasom svoj meč na sredno zbornico in zahteval, da se prične s Francijo takata vojska, da se vse pokolje. Vsi člani zbornice so onemeli na svojih stolih in sam Fox je prebledel, kakor platno. Nevarnost, da se izzove vojska, je bila nepopisna. V trenotku pa skoči na govorniški oder Scheridan in pravi govorniku: Poslanec Borke nam je dal nož, da požremo Francoze, ali pozabil nam je dati vilice. Po vsej zbornici se je vzdignil velikanski smeh in tako se je preteči vihar razblnil v nedolžni smeh.

Svetovna zveza godbenikov. V Atlanti, Ga., je zboroval konvent American Federation of Musicians. Na tem konventu se je sprožila misel, da se ustanovi svetovna unija godbenikov. Angleška unija godbenikov je bila začetna na konventu po Joseph B. Williamsu, ki dela na to, da se sklene zveza med evropskimi in ameriškimi organizacijami godbenikov.

Železnične lokomotive. Ameriška lokomotiva prepelje vsako leto 36.000 km, angleška 27.000, francoska 24.000, ravno isto pot italijanska, za temi pride belgijska z 20.000 km; najmanj prevozi nemška in avstrijska lokomotiva. Nemška prevozi namreč 19.000 km, avstrijska pa še nekaj km manj; zato pa avstrijska lokomotiva tudi najbolj počasi vozi, kar pa ima tudi svojo dobro stran, da se namreč veliko manj nesreč zgodi, kakor v Ameriki.

Poljaki v Nemčiji. Akoravno je bilo v nemškem državnem zboru leta 1898. dovoljenih 100 milijonov mark za ponemčenje Poljakov, in leta 1902. še 250 milijonov mark, vendar so Poljaki umeli kljub vsem nevarnostim, ohraniti rodno zemljo v svojih rokah. Resnica je, da so nekateri Poljaki prodali svoja posestva, toda nemška kolonizatorska komisija je delovala bolj brirokratsko kot trgovsko, kupovala je posestva in zemljo, ki nima posebnega gospodarskega pomena, in boljša ta posestva so potem zopet prešla v roke onih Poljakov, ki jih znajo bolje varovati in izrabiti. Zavedni poljski posestniki so se združili in razvili največjo energijo in opreznost. Kakor hitro je bila ustanovljena nemška kolonizatorska komisija, tako hitro je bila ustanovljena poljska agrarna banka. Ta je imela nalogo, da kupuje velika poljska posestva, jih parcelira in daje v last na odplačilo malim posestnikom, Poljakom. Ti mali posestniki so mogli s svojim delom in razumno štedljivostjo lahko prihraniti novce, da so odplačevali kupnino agrarni banki. Poljaki v Nemčiji že davno izvajajo takozvani sistem »notranje emigracije«. Na delo hodijo na Vestfalsko in v renske pokrajine, kjer dobivajo boljšo plačo za svoje delo, a doma jim opravljajo težake posle ljudje, ki prihajajo iz Rusije. Na ta način so mogli Poljaki obdržati svojo zemljo v posesti in množiti lastno blagostanje. Vsak košček zemlje, ki ga je prodajala agrarna banka, je takoj našel kupca. Uspeh tega je bil, da je agrarna banka cvetela, bila so leta, ko je dajala 25 odstotne dividende, in poljska posestva so začela naraščati v nekaterih krajih. Uradne številke nemške kolonizatorske komisije potrjujejo, da so številne občine, ki so v delokrogu njene akcije in ki so bile do leta 1886. nemške, sedaj postale poljske. Poleg 244 občin, ki se niso mogle obvratiti germanizaciji, je 329 takih, ki so prešle v poljske roke. V teh razmerah je pruska vlada leta 1907. predložila zakonsko predlogo o prisilnem odkupu poljske zemlje. Umevno je, da ni mogel ostati tak korak nasilja brez odziva v javnem mnjenju. In justični minister je bil takrat prisiljen izjaviti, da se zakska predloga ne more utemeljiti z juridičnega stališča, pač pa z ekonomskoga in političnega. In ko so se Poljaki sklicevali na ustavne garancije, ki dajejo pravico samostojnosti vsakemu nemškemu podaniku, je odgovoril, da se ta samostojnost garanjuje le v toliko, v kolikor ni posebnih omejitev in zaprek. Kljub vsem takim teorijam pruska vlada se ni upala izvajati omenjenega nečuvenega zakona v polni meri. Dejstvo pa je, da drži pruska vlada neprestano Damoklejev meč nad glavami poljskih posestnikov.

Naročaite „Slovenca“.

V UVAŽEVANJE!
Zlata repata zvezda je znak raznih tkanin, katere naj imajo trgovci v za-

logi, naši ljudje pa kupujejo. Za dobro, fino blago in postrežbo zagotovljata tovarniška zaloga Hermes, Ljubljana, Selenburgova ulica.

Samo enkrat poskusite pralno mizo z znamko Slovenska Straža iz glavne zaloge C. Menardi v Ljubljani! V Ljubljani se dobiva po vseh trgovinah. Zahtevajte in poskusite!

Izvrzinega umetnika in strokovnjaka za slikanje cerkvenih oken in umečnega steklarstva smo dobiti. Če župne urade in stavbenike prosimo, da se v vseh teh delih obračajo na Slovensko Stražo.

Čistilo za čevlje! Nedosežno! Kje? Kregar in Seljak, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Naša društva opazljamo, naj kupujejo sklopikone in naročajo sklopitne serije za posodo le potom Slovenske Straže. Prihranijo si mnogo sitnosti, razočaranj in stroškov.

Telefonska in brzjavna poročila.

BLAMAŽA ROBLEKOVA.

Roblek pogorel.

Maribor, 27. maja. Liberalci so v lažeh napravili rekord. V nemških graških listih čitamo poročilo, da je imel dr. Korošec dne 25. t. m. v Dramljah shod, katerega so mu Roblekovi pričasti razbili, da se je dr. Korošcu tako slaba godila, da je moral bežati. To je navadna laž. Liberalci se tako ostudno lažejo, da jim nihče več ne verjame. Dr. Korošec je 25. t. m. imel krasno uspeло zborovanje v Št. Juriju ob Taboru, popoldne pa v Petrovčah. Shod v Dramljah je imel liberalec Roblek; v tej nekdaj liberalni trdnjavi se je Roblek tako slaba godila, da na zborovanju, ki je trajalo dve in pol ur, niti govoril ni ter je poražen s svojo divjo druhajo odšel. Da bi liberalci to svojo veliko blamažo zakrili, zamenjali so imeni dr. Korošec in Roblek ter tako laž poročali v nemške liberalne liste. Tudi laž Robleku ne bo pomagala. Ljudstvo se s studom obrača od stranke laži.

OBRAVNAVA PROTI DR. HINKOVICU.

Zagreb, 27. maja. Tu se vrši obravnavna proti dr. Hinkoviču, ki ga dolže zločina potvore in hujskanja, ker je postopanje sodišča v veleizdajniškem procesu v ostrih člankih kritiziral. Dr. Hinkoviča brani 40 odvetnikov.

CESARJEVO ZDRAVJE.

Gödöllő, 27. maja. Cesarevo zdravje je zadovoljivo in ni povoda se batiti za cesarja. Cesar je zopet šel na izpredvod. Danes je lepo, toplo poletno vreme. Dopoldne je cesar rešil svoja pisarniška dela — bil je pri najboljši volji —; opoldne je pa napravil daljši izpredvod. Popoldne se pa peljal tudi na izpredvod.

ŽELEZNIŠKI MINISTER GLOBINSKI.

Dunaj, 27. maja. Danes je železniški minister Globinski zopet prevzel svoje posle.

NAJVEČJA OKLOPNICA.

Filadelija, 27. maja. Včeraj so spustili v morje linijsko ladjo »Wyoming«, ki ima 26.000 ton in je tako največja takšna ladja na svetu.

NESREČA PRI KOLESARSKI DIRKI.

Milan, 27. maja. Velika kolesarska dirka je končana ter so razdeljene nagrade. Pri dirki se je dogodilo več nesreč. Biciklist Henrik Brigato je umrl vsled padca. Nevarno je ranjen tudi biciklist Mingoia. Sk

dacht zur seligsten Jungfrau Maria. Vez. 3 K 12 vin.

Hammer, **Marien-Predigten**. 3 K 24 vin. Hättenschwiler, **Die unbefleckte Empfängnis**. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria. Vez. 3 K.

Hattler, **Der Mai-Monat**. Vez. 2 K 64 vin. Herzog, **Mai-Andacht**. 32 Betrachtungen zum Vorlesen für den Mai-monat. 2 K.

Hurter, **Entwürfe zu Marienpredigten**. Erster Zyklus für den Maimonat. 80 vin.

Schwester Maria Angela, **Leitsterne für Marienkinder**. Belehrungen und Ratschläge für Marienkinder. Vezano 2 K 04 vin.

Mörzinger, **Das Blumenreich im Dienste der Gottesmutter**. 32 Maivor-träge, gehalten in der Kirche zu den heil. Schutzengeln in Wien. 2 K.

Patiss, **Über die Leiden Mariä**, der Königin der Märtyrer. Dreissig Predigten. 6 K 48 vin.

Vögele, **Grüßet Maria!** Fünf Mai-predigten. 78 vin.

Widmer, **Bei der Mutter**. Lesungen für alle Tage des Monats Mai. Vez. 3 K 12 vin.

Winkler, **Der Unbefleckten Bild und Verehrung** in der katholischen Kirche. Vorträge gehalten in der Kirche Maria am Gestade in Wien. 2 K 64 vin.

* Pevskim cerkvenim zborom priporoča Katoliška bukvarna v Ljubljani za šmarnice v majniku in druge prilike sledče skladbe:

Foerster Anton: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle; (druga popravljena izdaja). Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 vinarjev.

Sattner P. Hugolin: Marijine pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Premrl St.: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 v.

Kimovec Fr.: Rihar renatus. Part. 3 K, glasovi po 40 v. Obsega več raznih, lepo harmoniziranih Riharjevih napevov.

Foerster Ant.: 6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami. Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 v. Cerkvene zbole, kateri razpolagajo samo z ženskimi ali moškimi glasovi, opozarjam že posebno na te lepe napeve.

Grum Ant.: V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K.

Foerster Ant.: Te Deum (po motivih Haydnove zahvalnice), za mešani zbor ali enoglasno z orglami. Partitura 50 vin.

Laharnar Ivan: Šmarnične pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 30 v.

Leban Janko: Zbirka cerkvenih pesmi. Part. 1 K. Obsega razne napeve, med temi tudi več Marijinih.

Foerster Ant: Lavretanske litanije Materje božje, za moški, ženski ali mešani zbor. Part. 40 v.

Sattner P. Hugolin: Missa Seraphica, za mešani zbor, orgle in orkester. Part. 3 K 20 v, glasovi po 50 v, (dobijo se tudi instrumentalni glasovi).

Grum Ant.: Cerkvena pesmarica za Marijino družbo, I. del za štiri enake (ženske ali moške) glasove, 2 K.

Pogačnik Ivan, Missa in hon. St. Josephi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 60 v, glasovi po 40 v.

Foerster Ant.: Pange lingua — Tantum ergo — Genitori, za mešani zbor in orgle. Partitura 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Foerster Ant.: Ave Marija, za sedmeroglasni mešani zbor (tudi za štiriglasni moški zbor). Part. 50 v, glasovi po 20 v.

Kimovec Franc: Ave Marija in Češena Marija za tri moške ali ženske glasove z orglami. Part. 50 v.

Chlondowski dr. Ant. Tantum ergo, za troglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 v, glasovi po 10 v.

Foerster Ant.: Cantica sacra, I. del, cerkvena pesmarica za 4glasne moške ali ženske zbole. II. popravljeni in pomnoženi natis. 2 K 40 v.

Chlondowski dr. Ant.: Missa in hon. s. Stanislai Kostkæ, za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 vin.

Vse te navedene, kakor tudi druge razne skladbe se dobivajo in naročajo v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

ANTIKVARIJAT »KAT. BUKVARNE«

ima na razpolago:

Rimski Katolik (Mahnič), I. tečaj (1889) 4 K, II. do VIII. tečaj (1890—1896) samo po 2 K in 1 K 80 h.

Voditelj v bogoslovnih vedah. Letnik I. (1898) do XII. (1909) mesto po 5 K samo 1 K 80 h.

Katoliški Obzornik. Letnik I. (1897) do X. (1906) samo po 2 K 20 h.

Cas. Letnik I. (1897) do X. (1906) samo po 2 K 50 h.

Navedeni letniki so deloma tudi vezani v zalogi; za vsako dobro ohrajanjo vezavo računamo posebej samo 50 h.

Od vseh zgoraj navedenih listov so na razpolago tudi posamezne številke v našem antikvarijatu.

Schmid: Historischer Katechismus oder der ganze Katechismus in historisch wahren Exemplaren für Kirche, Schule und Haus, trije zvezki 2 K 80 h.

Schmid, Katholische Sonn- und Festagspredigten. Erster Jahrgang. Vez. mesto 9 K 60 h samo 3 K 20 h, isto zweiter Jahrgang mesto 8 K 94 h samo 3 K 60 h.

Kardinal Rauscher: Hirtenbriefe, Predigten, Anreden, vez., samo 2 K 20 h.

Kardinal Rauscher, Hirtenbriefe, Reden, Zuschriften. Neue Folge. 2 zv. vezana samo 4 K.

Maßl: Kurze und vertrauliche Altarreden an Pfarrkinder für die verschiedenen Feste des Herrn in 81 Reden. 4 zv. vez. samo 2 K 50 h.

Portmann, Das System der theologischen Summe des hl. Thomas von Aquin. Zweite Aufl. 1903. Vez. mesto 6 K 96 h samo 4 K.

Schieler, Die Verwaltung des Bußakramentes. Eine theoretisch-praktische Unterweisung für die Beichtväter. Vez. mesto 8 K 64 h samo 3 K 60 h.

Haas, Falsche Ideen der modernen Gesellschaft im Lichte der Wahrheit. Ein neuer Beitrag zum Komödiantenthum unserer Zeit. Broš. samo 1 K.

Foerster Anton: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle; (druga popravljena izdaja). Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 vinarjev.

Sattner P. Hugolin: Marijine pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Premrl St.: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 v.

Kimovec Fr.: Rihar renatus. Part. 3 K, glasovi po 40 v. Obsega več raznih, lepo harmoniziranih Riharjevih napevov.

Foerster Ant.: 6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami. Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 v. Cerkvene zbole, kateri razpolagajo samo z ženskimi ali moškimi glasovi, opozarjam že posebno na te lepe napeve.

Grum Ant.: V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K.

Foerster Ant.: Te Deum (po motivih Haydnove zahvalnice), za mešani zbor ali enoglasno z orglami. Partitura 50 vin.

Laharnar Ivan: Šmarnične pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 30 v.

Leban Janko: Zbirka cerkvenih pesmi. Part. 1 K. Obsega razne napeve, med temi tudi več Marijinih.

Foerster Ant: Lavretanske litanije Materje božje, za moški, ženski ali mešani zbor. Part. 40 v.

Sattner P. Hugolin: Missa Seraphica, za mešani zbor, orgle in orkester. Part. 3 K 20 v, glasovi po 50 v, (dobijo se tudi instrumentalni glasovi).

Grum Ant.: Cerkvena pesmarica za Marijino družbo, I. del za štiri enake (ženske ali moške) glasove, 2 K.

Pogačnik Ivan, Missa in hon. St. Josephi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 60 v, glasovi po 40 v.

Foerster Ant.: Pange lingua — Tantum ergo — Genitori, za mešani zbor in orgle. Partitura 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Foerster Ant.: Ave Marija, za sedmeroglasni mešani zbor (tudi za štiriglasni moški zbor). Part. 50 v, glasovi po 20 v.

Kimovec Franc: Ave Marija in Češena Marija za tri moške ali ženske glasove z orglami. Part. 50 v.

Chlondowski dr. Ant. Tantum ergo, za troglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 v, glasovi po 10 v.

Foerster Ant.: Cantica sacra, I. del, cerkvena pesmarica za 4glasne moške ali ženske zbole. II. popravljeni in pomnoženi natis. 2 K 40 v.

Chlondowski dr. Ant.: Missa in hon. s. Stanislai Kostkæ, za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 vin.

Vse te navedene, kakor tudi druge razne skladbe se dobivajo in naročajo v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

ANTIKVARIJAT »KAT. BUKVARNE«

ima na razpolago:

Rimski Katolik (Mahnič), I. tečaj (1889) 4 K, II. do VIII. tečaj (1890—1896) samo po 2 K in 1 K 80 h.

Voditelj v bogoslovnih vedah. Letnik I. (1898) do XII. (1909) mesto po 5 K samo 1 K 80 h.

Katoliški Obzornik. Letnik I. (1897) do X. (1906) samo po 2 K 20 h.

Cas. Letnik I. (1897) do X. (1906) samo po 2 K 50 h.

Navedeni letniki so deloma tudi vezani v zalogi; za vsako dobro ohrajanjo vezavo računamo posebej samo 50 h.

Od vseh zgoraj navedenih listov so na razpolago tudi posamezne številke v našem antikvarijatu.

Schmid: Historischer Katechismus oder der ganze Katechismus in historisch wahren Exemplaren für Kirche, Schule und Haus, trije zvezki 2 K 80 h.

Schmid, Katholische Sonn- und Festagspredigten. Erster Jahrgang. Vez. mesto 9 K 60 h samo 3 K 20 h, isto zweiter Jahrgang mesto 8 K 94 h samo 3 K 60 h.

Kardinal Rauscher: Hirtenbriefe, Predigten, Anreden, vez., samo 2 K 20 h.

Kardinal Rauscher, Hirtenbriefe, Reden, Zuschriften. Neue Folge. 2 zv. vezana samo 4 K.

Maßl: Kurze und vertrauliche Altarreden an Pfarrkinder für die verschiedenen Feste des Herrn in 81 Reden. 4 zv. vez. samo 2 K 50 h.

Portmann, Das System der theologischen Summe des hl. Thomas von Aquin. Zweite Aufl. 1903. Vez. mesto 6 K 96 h samo 4 K.

Schieler, Die Verwaltung des Bußakramentes. Eine theoretisch-praktische Unterweisung für die Beichtväter. Vez. mesto 8 K 64 h samo 3 K 60 h.

Haas, Falsche Ideen der modernen Gesellschaft im Lichte der Wahrheit. Ein neuer Beitrag zum Komödiantenthum unserer Zeit. Broš. samo 1 K.

Foerster Anton: Ecce sacerdos magnus za štiriglasni mešani zbor in orgle. Op. 33. Part. in štiri glasovi 1 K 60 h, posamezni glasovi po 18 h.

Mihelčič Alojzij: Ecce sacerdos magnus za štiriglasni moški zbor. Op. 3. Part. 80 h.

Hladnik Ignacij: Ecce sacerdos magnus za mešan zbor orgle in orkester. Op. 37. Part. 1 K.

Foerster Anton: Ecce sacerdos magnus za štiriglasni mešani zbor in orgle. Op. 69. Part. 40 h.

Kimovec Franc: Ecce sacerdos magnus za štiriglasni moški zbor. Part. 40 h.

Foerster Anton: Pange lingua — Tantum ergo za mešani zbor. Part. 1 K 80 h, glasovi po 50 h.

Mihelčič Alojzij: Laudes lingua et IV. hymni ad processionem in festo S. Corporis Christi ad IV. voces in sequentes. Part. 50 h.

Goller Vincenc: 12 Pange lingua za mešani zbor. Part. 2 K 04 h, pos. glasovi à 24 h.

Hladnik Ignacij: Laudes Eucharistiae. 5 evharističnih himen. Part. 1 K.

Foerster Anton: 10 evharističnih pesmi za mešani zbor. Part. in 4 glasovi 3 K 50 h, pos. glasovi à 40 h.

Hribar P. Angelik: Obhajilne pesmi. Part. in 4 glasovi 3 K 60 h, posamezni glasovi à 40 h.

Grum Anton: Cerkvena pesmarica za Marijino družbo. I. del za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K.

Foerster Anton: Cantica sacra I. del. Drugi popravljeni natis za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K 40 h.

Chlondowski dr. Anton: Tantum ergo za triglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 h, pos. glasovi à 10 h.

Vse te navedene kakor tudi druge skladbe se dobivajo in naročajo v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

ANTIKVARIJAT »KAT. BUKVARNE«

ima na razpolago:

Rimski Katolik (Mahnič), I. tečaj (1889) 4 K, II. do VIII. tečaj (1890—1896) samo po 2 K in 1 K 80 h.

Voditelj v bogoslovnih vedah. Letnik I. (1898) do XII. (1909) mesto po 5 K samo 1 K 80 h.

Iz ljubljanske okolice.

Iz Sela. Dne 12. maja je bil komisjski ogled za prostor, kjer bo stala nova šola. Vsi zastopniki so se izrazili, da je prostor pripraven in na pravem mestu. Vse je bilo za to, da se šola razširi z novim poslopjem, ki naj se koj sezida. Prišla so nasprotstva med zastopniki moščanske občine, podobčine Smartno in občine Ježica. Ti hočejo imeti razširjeno šolo, plačati pa niso voljni. Zelo so se trudili socialni demokratje, da bi to najbolj potrebno zadevo onemogočili ali pa vsaj zavlekli, in pripeljali so vso zadevo tako daleč, da bi se šola na tem prostoru sploh nikdar ne zidala. To so tisti ljudje, ki so vedno vpili in zabavljali čez šolo na polju. Sedaj so se pa naenkrat spremenili, kakor je navada pri socialnih demokratih, ter zahtevajo, da se mora prej toliko obrekovanja šola na polju razširiti. Tudi grozijo, da bo nemški šulfrajan napravil šolo, katero bi moral občina čez pet let prevzeti v lastno režijo. Pa njih nade se ne bodo uresničile, ker nas je že toliko v Mostah zavednih, da tega ne bomo pustili. Kar se tiče g. župnika Pavliča se je bil popolnoma strinjal s prostorom in tudi s tem, da se stavba začne takoj delati. Glede prispevkov se je pa izrazil tako, da naj se občine med seboj pobotajo. Ako se bo zidanje šole zavleklo, ne bo nobeden drug vzrok kot socialni demokratje in šmarski kameleon. — V »Narodu beremo, da če se ne bo šola takoj letos začela zidati, da se sploh ne bo zidala. Na to rečemo mi, da smo že mi klerikalci poskrbeli in vse zagotovili, da se bo šola gotovo zgradila. Glede poslanca Dimnika pa to-le: Socialni demokratje so vpili, da sedanjih občinskih odborov ni upravičen odločevati o šoli, ker da ni bil nikoli izvoljen. Poslanec Dimnik je kričačem odgovoril, naj bodo tihi, ker so kaznovani, a gredo odborniki tožiti zaradi tega govorjenja. Dimnik se je potegnil za moščanske odbornike, ker ve, da so bili ti odborniki po zakonu izvoljeni. — Predzadnji torek je Zelena jama napovedala shod, pri katerem je bilo na programu tudi šolsko vprašanje. Glede šole niso nič omenili na shodu. Zbalj so se Oražma in drugih naših na shodu navzočih. Na shodu so govorili samo o državnih potrebsčinah, o barkah, topovih in sabljah in o dr. Šusteršiču. Tega moramo ob tla vreči, tako so vpili in ga nagnali s pfuj-klici. Mesarili so tistega dr. Šusteršča, katerega so šli pred štirinajstimi dnevi pod vodstvom župana Oražma prošit, naj vendar on, kot najbolj vplivna oseba, izposluje pri deželnih vladah oziroma magistratu, da se odstrani tista smrdljiva voda od tovarne za lep po kanalu, ki ga je dolžna zidati mestna občina. — To so značajki, kaj ne! Trezno misleč, za pravi, resnični blagor ljudstva vneti človek ne more imeti do teh ljudi nobenega zaupanja.

Vrhniške novice.

Minuli teden smo imeli na Vrhniku prav obilo izletnikov. V ponedeljek so prihiteli širje razredi I. državne ljubljanske gimnazije ter II. oddelek ljubljanske trgovske šole. V sredo so nas obiskali učitelji in učenci spodnještajerske kmetijske šole iz Št. Jurja ob žel. ter par oddelkov II. ljubljanske državne gimnazije. V četrtek popoldne pa so imeli majnikov izlet na Vrhniko nekateri dijaki idrijske realke.

Gad je pičil pred par dnevi nekega tukajnjega šolskega učenca v gozdu, ko je nabiral drva.

Na ogled je bil prišel v četrtek liberalni kandidat za državni zbor, gosp. Sicherl iz Logatca. Obiskal je več tukajnjih liberalnih gostiln ter pozvez-

doval, si bo li kaj močno opekel prste, ko bo 13. junija šel v ogenj po kostanj za komodne liberalce. Ne znamo, kako so ga potrdili njegovi »verni« v veri do zmage, znamo pa, da g. Sicherl ne bo naš državni poslanec. Sicherl je liberalec in kandidat proslike kranjske liberalne stranke — pa se revica na volilni oklic za Sicherla niti podpisati ni upala!! — pa — basta! Gospod kandidat je baje izjavil, da bi bil rad izvoljen in se baje zanaša na zavedne volilce. Pametna misel! Pavliha je rekel, da se upa razdaljo med zemljo in soncem premiriti z enim samim mačjim repom, če je ta zadost dolg. Zakaj pa ne bi zmagal Sicherl, če ima ob strani dosti »zavednih« volilcev?

Anton Kristan, ki bi bil menda tudi rad poslanec, bo jutri v gostilni »Mantua« razvijal, »kakega pomena je državnozborska volitev v sedanjem času draginje«. Njemu menda ni toliko za »zavedne« volilce, temveč veliko bolj za groše, ki jih zanj zlagajo nezavedni sodruzi.

»Jutrov« vrhniški dopisnik se je spravil nad svoje tovariše liberalce, češ, da znajo po gostilnah zabavljati čez farje in klerikalce, kadar pa je treba kaj storiti, ni pa nič ž njimi. Zdaj je čas, da vržejo Gostinčarja ob tla! V marsičem ima dopisnik prav. Res je pa tudi, da je veliko lažje po časopisih vpiti, kakor pa javno delati. Če se ne motimo, je uprav »Jutrov« dopisnik pred dobrim letom proročeval, kako se bo izpremenilo obličeje »hiperklerikalne« Vrhnike, ko nastopi na Vrhniku na izobraževalnem polju »Sokol« v objemu z ljubljansko »Akademijo«. Takrat smo jim zaklicali: »Lasciate ogni speranza! Smo se bili kaj zmotili?«

V nedeljo, t. j. 28. t. m., priredi naš Orel izlet na Blatno Brezovico. Tam bomo pa še katero rekli o volitvah.

Po svetu.

Nemški državnozborski kandidati. V 23 državnozborskih nemških volivnih okrajih nastopa 686 nemških kandidatov. Teh kandidatov je večina pristašev nemške socialne demokracije, ki je doslej imela 49 mandatov in je postavila sedaj skoro po vseh nemških volivnih okrajih kandidate. Kot oficijni krščanski socialisti, ki so imeli doslej 96 mandatov, kandidira 175 pristašev nemške krščansko socialne stranke; nemški svobodomisinci, ki so imeli doslej 78 mandatov, pa so postavili 217 kandidatov. Od teh jih odpade 30 na nemške naprednjake, na nemške nacionalce raznih struj 77, na nemške agrarce 50, na nemške radikalce 35, na nemško delavsko stranko raznih struj 25. Vsenemci so postavili 11 kandidatov, razen Schönererja, ki je imenovan kot števni kandidat. Poleg teh kandidira še 10 krščanskih socialistov, ki niso uvrščeni v oficijni listini, 12 konzervativcev, 5 pristašev Rokitanskyja, 20 pod raznimi imeni priglašeni gospodarski kandidati, kateri vsi razen dveh kandidirajo na Dunaju, 4 židovski nacionalci in 2 svobodna socialisti.

Francoski redovniki odlikovani. Znano je, da francoska akademija vsako leto odredi stalno vsoto, da se nagrade izredno odlična dela bodisi na polju umetnosti, znanosti ali človekoljubja. Vsako leto odlikuje ta akademija tudi lepo število članov francoskega clera. Ker je bilo letos med odlikanci precejšnje število redovniških oseb, seveda tožijo francoski listi, da podpira francoska akademija »klerikalizem«. Najodličnejši odlikovanci so ravno iz redovniškega stanu. Premijo

po 2000 frankov so dobili C. Adam, prednica zavoda Sv. Jožefa v St. Dié; pater Dillange, superior lazaristov v Akbi (Mali Aziji); p. Labardin, superior trapistov v Chekdokheli (Mali Aziji); ga. Malaval, prednica lyonskih jožefinskih sester v Adami; maristični pater Ressicaud v Adami in neki jezuit. Se večjo nagrado, 5000 frankov je dobila prednica redovnic v Ambafolampi na Madagaskaru, A. Thomas. Taka objektivnost je gotovo v čast francoski akademiji.

Potovanje okoli sveta. Iz New Yorka poročajo dne 11. maja, da je do spel tja 28letni Julij Rath, ki potuje za stavo po svetu. Neki klub v St. Louisu, Mo., ga je poslal na potovanje pred štirinajstimi leti, ko je bil takrat raven štirinajst let star. Na potovanje je odšel leta 1897. Klub je stavil pogoj, da mora dečko v teku 18 let prepotovati 500.000 milj ali 850.000 kilometrov in ko se vrne domov v St. Louis, mora pristeti s seboj 1000 dolarjev ter mora priti s psom. Za to delo dobi od kluba sveto 30.000 dolarjev. Dečko je sedaj potoval že 14 let in prehodil 475.000 milj. Ostane mu še 25.000 milj, katere bo lahko prehodil v teku štirih let. Pogoj potovanja je, da ne sme na potu beračiti, da se mora sam preživljati in zaslužiti si sime denar samo s predavanjem in s prodajanjem svojih kart. Na pot je odšel brez denarja. Tekom svojega potovanja v štirinajstih letih je prišel že trikrat okoli sveta in je bil že povsod, v vsakem kotu zemlje. Odšel je iz St. Louisa potem v Meksiko, Honduras, Brazilijo in na Anglesko. Kadar se vozi na ladji, mora po pogodbji vsak dan 12 ur hoditi po ladji. Bil je v Sibiriji, v Palestini, v Avstraliji, na Novo-gvinejskih otokih, na Tahitih, v Turčiji in v sredini Afrike. Tu bi ga ljudozrci kmalu nekoč pojedli, le čudnemu slučaju ima prispeti, da se je rešil. Nekoč so ga roparji napadli in ležal je ranjen v bolnišnici štiri mesece. Rath pravi, da je porabil že 433 parov čevljev tekom potovanja, za kar je plačal 1156 dolarjev. Sedaj ima nahranjenega 40 dolarjev in v St. Louis mora pristeti 1000 dolarjev. Ko je šel na pot, je imel tri pse s seboj, a dva sta mu že poginila, dočim tretji še vedno hodi z njim. Dosečaj je poslal že 250 debelih knjig samic podpisov od županov in drugih oblasti, da se je resnično mudil po raznih mestih. Dne 10. t. m. je prišel na Governors Island v New York, da mu je tamošnji vojaški poveljnik izpričal, da se mudi v New Yorku.

Dirka Moskva-Orel

Laurin & Klement

trikratna zmaga

Zastopnika:
Nikodem & Wetzka, Gradec.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožna s **Cunard Line**

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta domačega pristanišča: Saxonia 6. junija, Pannonia 20. junija, Carpathia 4. julija 1911, iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 10./6., 8./7., 29./7., 19./8., 9./9., 7./10. 1911. Mauretania, 3./6., 24./6., 22./7., 12./8., 2./9., 25./9. 1911. Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkev Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 170— za odraslo osebo vštevši davek in K 100— za otroka pod deset let vštevši davek.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se žene, da se popravijo motenja v telesnih funkcijah, katera je provaročil način življenja v ta namen opozarjam na

**MATTONIJEV
GIESSSHÜBLER**

naravna alkalična kislina

To kislino zdravnik posebno priporočajo za polno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlov vari, Marijine in Frančiškove kopeli. 38 19

Izvirek: Giesshubl Sauerbrunn, Želez. postala, zdravilno kopališče pri Karlovin varil. Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih ſpecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinam in vinom.

Zaloga pri Mihail Kastnerju, Peter Lassauku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11462-49

Gg. botrom in botricam priporočam suoja :

**Birmanska
"darila"**

Nikelnasta moška ura z verižico . K 4.50 napr.

Prava srebr. " " " " " 9.70 "

14-kar. zlata " " " " " 44— "

Nikelnasta damska " z verižico . " 8.50 "

Prava srebr. " " " " " 9.50 "

14-kar. zlata " " " " " 20— "

Uhani, zlato na srebro : : : : 1.80 "

14-kar. zlati uhani 4.50 "

Največja in najsolidnejša tvrdka

H. SUTTER

Ljubljana, Mestni trg

(nasproti rotovža)

Sv. Petra cesta štev. 8

Lastna tovarna ur v ŠVICI.

Tovarniška znamka »IKO«.

Gotovo govejo juho

najboljšega okusa
dajo

MAGGI jeve
kocke

MAGGI
KOCKE
po 5 h

Pazi naj se natančno na ime

MAGGI in na varstveno znamko
zvezdo s križem. Druge kocke
niso **MAGGI**ove. 1446

Stavbišče

se proda takoj pod zelo ugodnimi pogoji.
Obsegna nad 1000 m². Pojasnila daje upravništvo „Slovenca“. 1726

zastopnika:
Nikodem & Wetzka, Gradec.

16/5

Cunard Line

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta domačega pristanišča: Saxonia 6. junija, Pannonia 20. junija, Carpathia 4. julija 1911,

iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 10./6., 8./7., 29./7., 19./8., 9./9., 7./10. 1911. Mau-

retania, 3./6., 24./6., 22./7., 12./8., 2./9., 25./9. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkev Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 170—

za odraslo osebo vštevši davek in K 100—

za otroka pod deset let vštevši davek.

Na slov. igrišču, prejšnjem dirkališču

„Latermannov drevered“

samo kratek čas

četa Sudancev

Predstave od 3. ure popoldne

1714 pa do noči.

Vstopnina: Sedež 60 v., stojšče 40 v., vojaki in otroci polovico.

Sole pod vodstvom gg. učiteljev imajo znižane cene!

Odpošiljam vsaki dan sveže lepe

češnje

v pletenicah po 5 kg proti povzetju K 2. Hinko Gabrijan v Vipavi, Kranjsko. 1727

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,

akcij, prioritet, zastavnic, s

Stavbno podjetje in tehnička pisarna
izdaje načrte pod najkulantnejšimi pogoji

G. Rumpel, Ing., Dunaj
Filialka Ljubljana, Milšerjeva ul. št. 7.
Zastopnik Ing. R. Podkrajšek

Vodovodi, centralne kur-
jave, kanalizacije i. t. d.

Pohištvo

za 100 kom-
pletih sob
vedno v za-
logi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Ku-
lantni pogoji! Prečastiti duhovščini in
razprodajalcem popust.

Zaloga pohištva Pastejrik, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX/4, Währingergürtel, Stadtbahnviadukt 142-156
blizu jubilejnega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währingerstrasse 109 (vogal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse.
Dobavitelj dolnjeavstrijskih deželnih železnic,
mnogih društev in samostanov.

Mnoga priporočila prečastite duhovščine.

Tvrda obстоji od 1. 1883.

3622 1 Najnovejši ceniki.

Ceniki proti poslatvi K 1— v znamkah.

Odda se 1723

gostilna

takoj iz proste roke v najem, pripravna
tudi za trgovino, ležeča pri farni cerkvi v
lepem kraju Belokrajine; na razpolago je
vse gostilniško pohištvo, nova hiša z lastno
vodo, hlev, klet, vrt in ako najemnika ve-
seli zemljišče, dobi se tudi pol grunta v
najem. V hiši je tudi pošta. Cena po do-
govoru. Vpraša naj se pri Mate Balkovcu
v Preloki štev. 19, p. Vinica. Bela-Krajina.

3 gospodi ali 3 gospodične

se sprejmejo s 1. junijem na stanovanje na
sv. Petra cesti št. 62 a/III. nadstropje. 1721

Fr. Mally & dr. parna opekarna v Srednjih Gameljnih 1720 pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2

priporoča svojo izborne zarezano strešno (falec) in zidno opeko na stroj v vsaki množini.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2·20, vezano K 3·20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini ne-
izbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglajeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrgo. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8·50, vezano K 10·80. — Celo ve-
nosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najboljše dela svetovne znanstvene literature,

Poezije Anton Medved-e.

I. del K 3·80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5·40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Razporoka. Pavel Bourget. — Kalan. Roman, K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: Stepi kralj Lear. Ivan Turgenjev. Sergjejevič. Povest. Hiša ob Volgi. S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1·20, vezano K 2·20.
3. zvezek: Straža. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2·40, vezano K 3·40.
4. zvezek: Ponizani in razdaljeni. F. M. Dostoevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4·20.
5. zvezek: Kobzar. Taras Sevčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskimi pre-
gledom. Ukraine in pesnikovim življenje-
pisom. K 2·40, vezano K 3·60.
6. zvezek: Mož Simone. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1·90, vezano K 3—.
7. zvezek: Hajdamaki. Taras Sevčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskimi uvodom o haj-
damačini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1·50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3·40, vez. K 4·50.)
8. zvezek: Dolina krvi. (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4·20, vezano K 5·80.
9. Kacjanar. Anton Medved. Tragedija v petih de-
janjih. K 1·40, vezano K 2·40.
10. Roma. Silvin Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3·20.
- Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Rihar. Ljud-
ska igra v petih dejanjih s predgovorom in
sklepleno sliko (18 moških, 4 ženske vloge).
K —80, deset izvodov K 5—.
- Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1·40,
vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Conan Doyle. Lon-
donska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1·80.
2. zvezek: Darovana. Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovenskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1·80.
3. zvezek: Jernač-Zmagovač. Henrik Sienkie-
wicz. — Fran Virant. Povest. — Med plazovi. Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1·40.
4. zvezek: Malo življenje. Dr. Fran Detela. Po-
vest. K 1—, vezano K 1·90.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Avgust Še-
noa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1·60,
vezano K 2·60.
6. zvezek: Gozdarjev sin. Fran S. Finžgar. Po-
vest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1·40.
7. zvezek: Prihajač. Dr. Fran Detela. Povest K —90, vezano K 1·70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — Kristusove legende. I. Vod-
njak modrih mož. — 2. Betlehemske deteče. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam
tu slika v krasni povesti življenje na kmetih
z vso svojo resnobo in težavami ter nam
predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.

G. F. Jurásek

proi in edini sloven-
ski uglaševalci in
trgovci glasovirjev
Ljubljana
Poljanska cesta 13/I

Prodajam in posojujem glasovirje, pianine in
harmonije izključno le iz najslovitejših tovaren
neprekosljivi po kakovosti glasu. Solidne cene!
Tudi na delna odpplačila in brez zadatja! Za vsak
pri meni kupljen instrument jamčim pism. 10 let.
Stare glasovirje vzamem v račun po najvišjih
cenah. Uglaševanje izvršujem spec. sam osebno,
brez pomagač ali posredovalca, ter vsa popra-
vila te stroke. Glasbeni Matici in drugim slo-
venskim zavodom uglašuje glasovirje edino le

koncesionirana tvrdka Jurásek.

Razpisuje se služba

občinskega tajnika

prošnje je vlagati takoj; plača po dogovoru,
nastop meseca junija t. l.

Županstvo občine Žiri

dne 24. maja 1911.

Knjigovodja

popolnoma več sestavljen bilance
zmožen hrvaškega in nemškega je-
zika se išče. Nastop 1. julija. Ponudba
s zahtevo plače na tvrdko. Hinko
Mayer i drug, Zagreb.

1722

Izvir zdravja so brezalkoholne šumeče limonade

ki se napravljajo z
Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni

iz malin, citron, jagod, črešnji, dlečnih jagod, ki se pro-
dajajo kot pastilje po 2 in 4 vinare v patent vrečicah po
z in 5 vin.

Pristne samo
s to varstveno
s to znamko.

Vsakoletna poraba 89 milijonov kosov

Edina izdelovalnica: 1168 10

Prva češka aholjska družba za oriental, sladon in čoko-
ladne izdelke Kralj. Vinograd prej A. MARŠNER.

Zalog: DUNAJ, XI. Theobaldgasse 4.

1723

sova v gostilni pri „zlati goski“. Burka v
enem dejaju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v
petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krč-
mar pri zvitjem rogu. Burka v enem dejaju.
(6 moških vlog.) — 3. Kukavica modra
ptica ali bo za doto. Veseloigra v štirih
dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita
Slika iz njeneživljenja v treh dejanjih
(6 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Saloigra
v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Crev-
ljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških
vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komični pri-
zor. (3 moške vloge.) — 8. Kovacev student
Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1·60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spo-
ščaj očeta. Igrokar v treh dejanjih. (8 mo-
ških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enode-
janka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Ob-
činski tepeč. Veseloigra v treh dejanjih.
(13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokar
s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) —
5. Neža z Bleda. Narodna igra v petih
dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena
hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih
(9 ženskih vlog.) K 1·60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskej poljanah. Bo-
žična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.)

— 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dej-
anjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev.
Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) —
4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejaju.
(8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali iz-
preobrnjenje poropaja. Igrokar v treh dej-
anjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi.
Burka v enem dejaju. (7 moških vlog.) —
3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem
dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skriven-
nost ali začarano pismo. Burka v enem dej-
janju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 žen-
ske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota.
Igrokar v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.)

— 2. Repoščev, duh v krkonoških gorah ali
vsega je enkrat konec. Čarobna burka v

petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Pre-
pirljiva soseda ali boljša je kratka sprava ko-
dolga pravda. Burka v enem dejaju. (4 mo-
ške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V
ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge:
Ljubmila. Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smr-
Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica
Devica Orleanska. — Za otroške vloge: Materin bla-
zovslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža.
— Za moške vloge: Turki pred Dunajem.)
K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizor-
ljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času
osvojile vse naše domače odre.

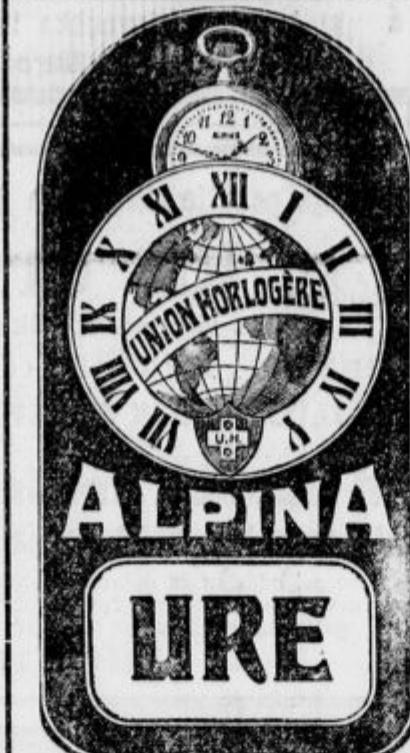
Jesenške novice.

Liberalizmu se mora na Jesenicih slabo goditi. Ker si ne vedo drugače pomagati, pa trosijo okrog, da se volitve sploh ne bodo vrstile. Poprej so tožili gospoda gerenta na vse inštance, češ, da prepočasi pripravlja za volitve. Sedaj, ko je vse pripravil, pa pravijo: »Volitve ne bo, ker smo mi: Humer, Pongratz, Andrej Klinar s Plavškega Rovta in še 23 drugih protestirali proti vsem pripravam za volitve!« Tako nam je pravil zaupnik liberalne stranke. In sedaj kličejo vlado na pomoč, ki naj bi vse priprave z imeniki vred uničila in postavila na občinske stroške vladnega komisarja, ki naj bi začel znova vse pripravljati. Tako želijo oča Humer še v zadnjih trenutkih občino ob znatne svote pripraviti. Ako potrebuje Humer za svojo kratko pamet kakega komisarja, naj ga plača sam. Sicer pa smo mnenja, da bodo liberalci imeli tem manj pristašev, čim dalje bodo skušali volitve zavleči. Mi hočemo voliti o pravem času, Humer pa lahko pride volit čez par let, ako bo takrat še na Jesenicah.

Dobra kupčija! Na sestanku parov liberalcev je Humer pridigal, da je napravil jako dobro kupčijo, ker je hotel izročiti vso jeseniško občino tujcem, Nemcem in socijem, samo da on dobri v občinskem odboru en mandat. Sedaj naj pa Jeseničani tehtajo. Na eno stran naj denejo na tehnično jeseniško občino, na drugo pa Humra. Mi smo prepričani, da bo jeseniška občina potegnila svoj konec tako globoko, da bo Humer z drugega konca odletel čez Golico na Koroško. Tako bomo tehtali ob volitvah.

Smrtna kosa. Pretekli ponedeljek je umrl jeseniški posestnik gosp. Jakob Mesar. Od novembra meseca preteklega leta sem je bil gospod Mesar bolan; neštetokrat je v svoji bolezni dejal svojim prijateljem: »Rad bi ozdravel, da bi šel volit s S. L. S. Žalosten, da sem sploh kedaj spoznal Humra in Sokole!« Toliko, da ne bo kdo g. Mesarja napačno sodil, ki je umrl najlepše smrti. Počivaj mirno!

Skoptično predavanje. Katoliško delavsko društvo priredi jutri, v nedeljo zvečer, v Delavskem domu predavanje o pasijonskih igrah v Oberammergau na Bavarskem. V 84 slikah pokaže predavatelj vas Oberammergau in okolico ter trpljenje in smrt Kristusovo, kakor to predstavljajo v Oberammergau-u. Predavatelj je sam videl te igre. Tvarina in slike so tako krasne, da naj nihče ne zamudi te prilike. Vstopnina za sedeže je 50 h, za stojiča 30 h.

Lepa birmanska darila!

POZOR!

Priznano največja resnično domača že 25 let obstoječa tvrdka.

Zaradi velike zaloge po znižanih cenah!!
Srebrne ure za dame K 7.—; nikelnaste K 4.—
Srebrne ure za dečke K 8.—; zlate ure K 22.—

Velikanska izbira novosil, kakor zlate in srebrne veržice, uhani, pršlani, Collie z brijanti itd. po najnižjih cenah.

Za vsako uro pismeno jamstvo.

Ceniki s koledarjem tudi po pošti prosto.

Vljudno vabim na ogled 637

FR. ČUDEN, urar in trgovec

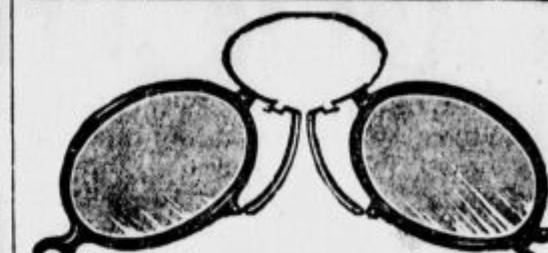
samo nasproti Frančiškanske cerkve v Ljubljani.

Keglji in kroglice za kegljanje, tudi pristni lignum sanctum les, kroglice za balin, vrtne klopi in mize 1652

za zlaganje, v veliki zalogi pri

Štefan Nagy

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5.

Izprašan optik

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča veliko zalogo očal. ščipalcev, topolomerjev, barometrov ter vse optične izdelke.

Očala in ščipalci po zdravniškem receptu. Popravila se izvršujejo dobro in ceno. Ceniki brezplačno. 971

V najem se dajo takoj lepi gostilniški prostori

sredi trga, z gospodarskim poslopjem napolnjeno ledenico, vrtom, kegliščem in stanovanjem v večjem industrijskem kraju. Spalne sobe za tuje. Pismene ponudbe na upravnštvo „Slovenca“ pod šifro 1238.

Portland cement, štukatur, samokolnice, pristni poljski mavi, strešni klej in drugo. 1655

Se dobri v veliki zalogi pri

Štefan Nagy

Ljubljana, Vodnikov trg 5.

Malo reklame

Veliko izbiro

A. & E. Skaberne
Ljubljana, Mestni trg 10

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadružne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. - Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 % in 5 %. - Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravilih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni batiti nobene izgube. 54

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Svoj izdelek **ostro žgane**

strojne, zidne in zarezane strešne

OPEKE prve vrste priporoča **J. Knez v Ljubljani.**

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

Nizke ...

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kisla voda. 1471 Naroča se: Tolstl vrh, p. Guštan!, Koroško.

Kunc-ove obleke

so nedosežne glede oblike,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

izvršitve in cene.

Telefon št. 291.

751

Kaj je „Brikettid“ luč

„Brikettid“ luč je najprimernejša razsvetljava za stanovanja, vile, gostilne in hotele.

„Brikettid“ luč je lepa, prijetna in svetla luč s svetlobno močjo 40–150 sveč za en plamen ter se lahko uvede zaradi svoje popolne varnosti v vsako sobo ozir. stanovanje.

„Brikettid“ luč je cena in jako krasna ter pod zelo ugodnimi pogoji na obroke plačljiva. Ceniki in razkazovanje zastonj po generalnem zastopstvu **ZINAUER & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.** Telefon: Pesnica št. 181.

Posebno pripravna za skloptikone in kinematografe. Zastopniki se iščejo.

Vajenca

za podobarsko in pozlatarsko obrt sprejme takoj tvrdka **Götzl & Lebar**, Ljubljana, Turjaški trg 1.

1709

Dobro idoča trgovina v Ljubljani

se vsled rodibinskih razmer proda. — Trgovina se proda z blagom in opravo. Lokal je zasiguran, ker je prodajalec lastnik hiše, v kateri se nahaja trgovina.

Ponudbe pod imenom »št. 10« naj se blagovljivo poslati na upravnštvo lista.

1691

1703

Botri in botrice!

Najpripravnejša darila po nizkih cenah
2714

za birmo

dobite v veliki izberi pri tvrdki

I. Vecchiet

zlatar nasproti glavne pošte
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 7

592

Ime:
R. Miklauč
Ljubljana
bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Razpis šolske stavbe.

Radi oddaje del za prizidavo in nazidavo I. nadstropja šole v Kovorju, ki bude razširjena na dvorazredno, se razpisuje

ustmena zmanjševalna dražba,

ki se bode vršila dne

8. junija 1911

ob 9 1/4. uri dopoldne v šolskem poslopju v Kovorju po podpisanim krajnem šolskem svetu.

Skupni stroški so proračunjeni na okroglo 17.500 kron in je treba predložiti pred dražbo vadlj v znesku 900 kron, katere bode treba v svrhu kavcije po sprejetju ponudbe popolniti na 10 odstotkov izdražene vsote.

Do pričetka dražbe se polože lahko tudi pismene ponudbe na krajni šolski svet v Kovorju, v katerih je navesti morebitni popust ali naplačilo v odstotkih od proračunjenih vsot v številkah in besedah, ter priložiti varščino.

Zgradba se bo oddala le enemu podjetniku, ki ima dolžnost isto do konca avgusta 1. 1912. popolnoma izvršiti.

Načrti, troškovnik in pogoji so na vpogled pri krajnjem šolskem svetu v Kovorju ali v stavbeni pisarni c. kr. okrajskega glavarstva v Kranju, soba št. 10.

Krajnemu šolskemu svetu pristoja s pridržkom potrdila od strani c. kr. okrajskega šolskega sveta pravica oddati zgradbo, kakor mu je volja, ne glede na visokost ponudbe.

Krajni šolski svet v Kovorju,
dne 18. majnika 1911.

1694

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta
nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristne- ga lanenega olja.

Oljnate barve, najboljše
vrste façadne barve,
vremensko neizprenem-

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. — Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in plesgarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva

28. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.135 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 620.000 kron.

Glauni dobitek znaša 200.000 kron

Srečkanje nepreklicno 22. junija 1911.

Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, postnih, brzjavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd., igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se posiljajo poštne prosto.

1596 10

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

A-BERTHOLD

fotografski umetni zavod,
Ljubljana, Sodna ulica št. 11

se priporoča za vsa fotografska
 dela v znani najboljši izvršitvi

Kdor potrebuje za spomlad

plug ali travniško brano

naj si ogleda veliko zalogo raznih plugov in sicer fino izdelane štajerske pluge za lahko, in močnejše za težko zemljo, dvojne hribovske pluge, osipalnike, jeklene univerzalne pluge (Sackov sistem), vseh vrst travniških bran in sploh vseh strojev za poljedelstvo po nizki ceni pri

Karol Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino, Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Zahtevajte brezplačni cenik.

603

RAZPIS.

Razpisuje se oddaja del za zgradbo pralnice in pripadajočih prostorov pri Cesarska Franc Jožefa I. okrožni bolnici v Postojni. Skupni stroški so proračunjeni na 6648 K 75 h.

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila pri posameznih enotnih cenah, opremljene s 5% vadljem, je doposlati po pošti podpisankemu zastopu z napisom:

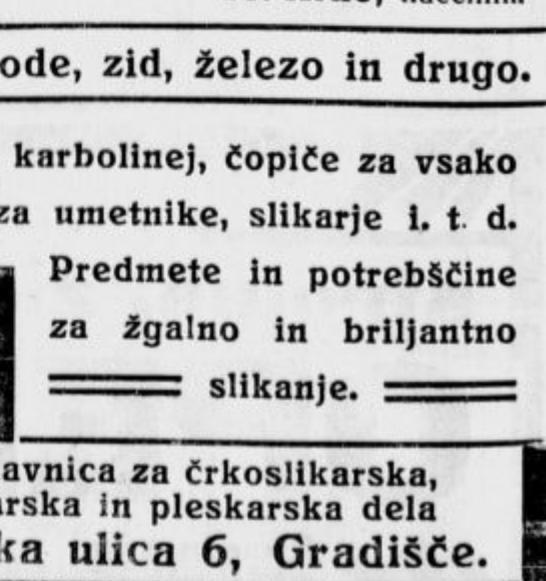
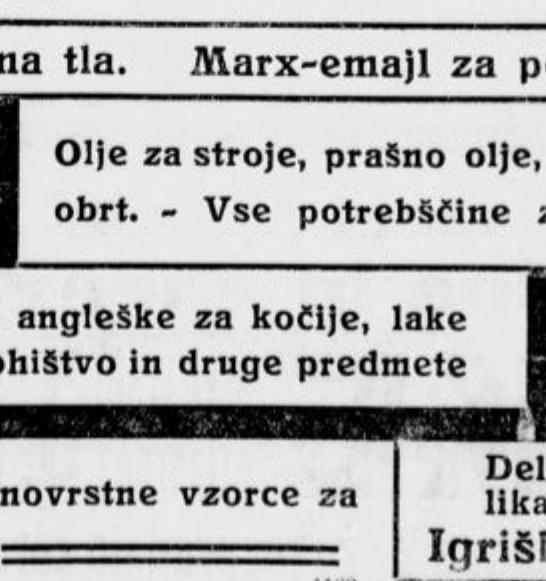
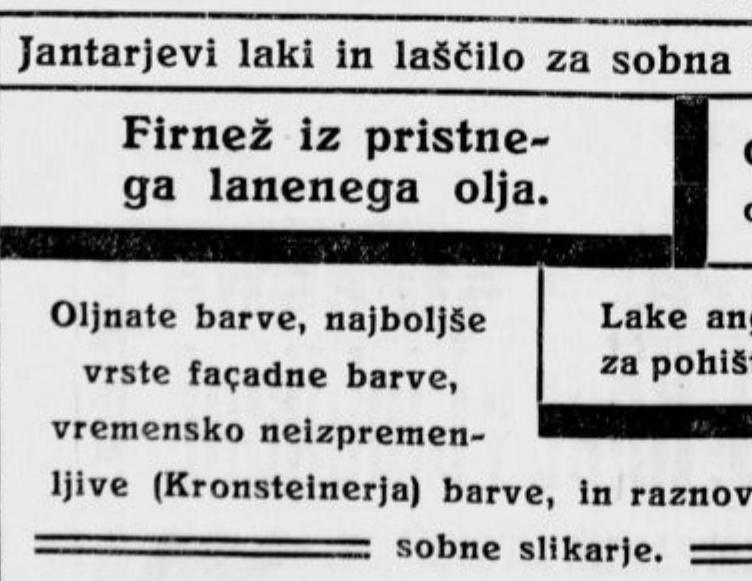
„Ponudba za prevzetje stavbe pralnice“
do vštetega dne 3. junija 1911.

Proračun, načrti in stavbni pogoji so ob uradnih urah na ogled v občinski pisarni v Postojni.

Zastop zdravstvenega okrožja v Postojni

dne 20. maja 1911.

Fr. Arko, načelnik.

Tržiške novice.

S shod S. L. S. na praznik Vnebohoda se je prav dobro obnesel. Kandidat za naš okraj g. Josip Pogačnik je v malone dve uri trajajočem govoru naslikal delovanje državnega zbornice, povedal vzrok razputna zbornice in nadnje ocenil program, ki ga našim delavcem usiljuje socialnodemokrška stranka. Po tem govoru je gosp. župnik na zgledih pokazal, kako socialni demokrati razumejo svojo »ljubezen« do delavcev, na kar je navzočim volilcem predlagal kandidaturo g. Pogačnika, katero so vsi soglasno potrdili. S tem je bil shod zaključen.

t Javen ljudski shod in igra. Jutri ob štirih popoldne je javen ljudski shod v društvenih prostorih. Zvečer ob osmih pa se ponovi igra »Divji lovec«. Ker je igra že sama na sebi tako lepa, pisana v čistem narodnem duhu in je pri nas zadnjič izpadla v veliko zadovoljnost, je pričakovati zopet velike udeležbe. Vstopnina kakor navadno.

t S podukom v Šivanju bo začel ženski odsek društva sv. Jožefa. Zglašite se do 1. junija pri odboru.

t Rdeča nestrpnost. Sodrug Jazbec je nekemu delavcu pred kratkim hotel iztrgati svetinjico, ki jo je nosil na vratu. Vprašamo ga, če je dobil to pravico od svojih predstojnikov. Sicer pa bomo poskrbeli, da ga bo minula taka prav socialnodemokrška olika.

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena fotovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska c. 18

v novi hiši „Kmettske posojilnice“, nasproti „Flegova“
daja voznih listov za vse razrede francos-prekmorske družbe

Havre - New York

Vozujo traja Samo 6 dni

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prieja posebne vlake in prekrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

Večji mlin na Kranjskem
sprejme za takojšnji vstop izurjenega
knjigovodjo

oziraje se le na zelo izvezbane moči, ter imajo isti, ki so v tej stroki že izvezbani, prednost. Ponudbe pod »M. N. 160« na upravnijo tega lista. 1676

Hiša
podobna vili, enonadstropna, s šestimi sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka se proda.

SINGER „66“

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana
Sv. Petra cesta 4.

Kranj
Glavni trg 53.

Kočevje
Glavni trg 79.

Novo mesto
Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželeno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje in šivanja zastonj in franko.

Hlapca Miadenič

za trgovino sprejme takoj

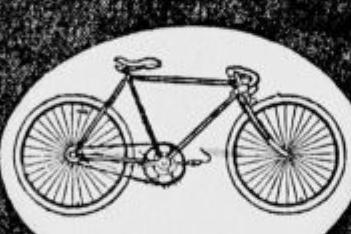
Adolf Hauptmann
tovarna barv
LJUBJANA.

Fotografske aparate

in veliko zaloge vseh v to stroku spadajočih potrebščin priporoča fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

v Ljubljani, Šelenburgova ul 5
Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. Ceniki so na razpolago.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznano močna, lahko tekoča so-
lidna in neprekosljiva so 866

„Kinta“-kolesa.
Najboljširje jamstvo. Ilustrirani ceniki brezplačno.

K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Specjalna trgovina s kolesi in posameznimi deli.
Izposojevanje koles.

Srečen dom!

Gospodinja čednega vedenja in lepe postave, iz dobre solidne hiše, najde potom tega inserata svojo bodočo srečo.

Resne ponudbe s prilogom slike ter natančno adreso se pošlje pod šifro 1569 50.000 O. 8090.

Haasenstein & Vogler A. G., Dunaj I, Neumarkt Nr. 3, Bureau. Diskretnost se jamči.

1507

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

1676

1607

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.
Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, delen, cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, stebne in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo uporabo

Düsseldorske oljnate barve
za umetnike

Oljnate študijske barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajline glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olie za stroje

Stedilno voščilo za pode
priznano najboljše

Suhe kemične, prstene in
rudninske barve

Jantarjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

priporoča

1060

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahvaljujte cenike!

Zahvaljujte cenike!

Pozor! Birmanski botri in botrcel! Pozor!

Najugodnejši nakup za birmanska darila

III Radi preselitve III

prodaja prva domača slovenska tvrdka

Fr. P. Zajec, Ljubljana

urar in optiker Stari trg št. 26

vsakovrstne zlatnine in srebrnine, kakor ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice

pod tovarniško ceno

Naj ne zamudi nikdo to ugodno priliko in predno se obrne drugam naj si ugleda mojo bogato zalogu

Nikelnaste moške ure K 3·80, srebrne cyl.-rem. K 7·50, srebrne ure za dame K 6·50, zlate ure K 20—, uhani zlato na srebro K 1·20, zlati uhani K 3·80

Prepičajte se sami!

1571 1 Cenike zastonj in poštnine prosto!

Daje po

4 3 | 0
4 | 4 | 0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranične vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

po 4 3 | 0

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranične knjižice se sprejemajo kot gotov v denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v te dencih, ozir. mesecnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Telefon štev. 53.

Telefon štev. 53.

Delniška družba pivovarna „Union“
v Spodnji Šiški pri Ljubljani
priporoča svoje izborne
marčno, izvozno in
duojno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

779

Svete in druge podobe

z rujavo zlatim
okvirjem.

Velikost podob:
72 cm široke, 84 cm visoke.

Gena komadu 8 K.

Priporoča svojo veliko zalogu
velespoštovanjem

Hojzij Pauschin
zaloga porcelana in stekla

Ljubljana
Wolsova ulica štev. 6.

Valjčni mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vodova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne ka-
kovosti, otroke in druge mleuske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.